

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

**TLAJAMATLANAUATILI TLEN TETLATSAKULTILI TLEN MOTEKITEMOYANIJ
ININSENKAUAL TLEN HIDALGO TLALKOTOMITL**

ACHTOUI AMATLAJKUILOLI

TLEN NOCHIUIYAJ TLAJTOLI

**SE AMAKOTONTLI
TLENUELISTLI**

Se machiyonauatili. Tlen moikuiloua ipan ni amanauatili kitlajtlachilia tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl.

Kipia iasika moyekanas ika kuali maseualnechikoli uan kuali tekichiuali tlen ajkia injuantij tekichiuj ipan ni tekiuajkayotl, ijkino ken tlanauatili tlen kinmaktilia Amatlanauatili tlen ni Hidalgo tlalkotomitl, Amanauatili tlen kinkualnechikoua tetlatsakultili tlen motekichinantilantemoyanij ininsenkaual tlen Hidalgo tlalkotomitl, Machiyoamanauatili tlen tenauatilpejpentli tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok amatlanauatili tlen nikani monepantia.

Ome machiyonauatili. Itekiuil tlen ni amatlanauatili, moixmatis ken:

a).- Machiyoamatlanauatili: Machiyoamanauatili tlen tenauatilpejpentli tlen Hidalgo tlalkotomitl.

b).- Amasenkaualkalko: Amasenkaualkalko tlen malajkapan tlakotomitl uan tlen iselti monauatia tlen Hidalgo.

c).- Amatlanauatili: Amatlanauatili tlen malajkapan tlakotomitl uan tlen iselti monauatia tlen Hidalgo.

d).- Kaltlanauatili: Kaltlanauatili tlen motekinautilemoyanij tlen Hidalgo tlalkotomitl.

e).- Amanauatli: Amanauatli tlen tetlatsakultili tlen motekichinantilantemoyanij ininsenkaual tlen Hidalgo tlalkotomitl

f).- Amanauatilsenkajketl: siua noso tlaka amanauatilsenkajketl tetlatsakultili tlen motekichinantilantemoyanij ininsenkaual tlen Hidalgo tlalkotomitl.

g).- Tlanechikoli: tlanechikoli tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen Hidalgo tlalkotomitl

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

h).- Amatlanauatili: Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekichinantilantemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl.

i).- Uexkaltekinauatili: Uexkaltekinauatili tlen tetlatsakultili tlen motekinauatipejpentli tlen Hidalgo tlalkotomitl.

j).- Tlajkuilojketl: tlajkuilojketl tlen tlamachtili uan amatasenkauali

k).- Ajkia tlanauatilyekana: Ajkia tlanauatilyekana ipan tetlatsakultili tlen motekinauatiitemoyanij tlen Hidalgo tlalkotomitl.

l).- Tetlatsakultijketl: Tetlatsakultijketl tlen motekinauatiitemoyanij tlen Hidalgo tlalkotomitl.

Eyi mochionauatili. Ipan itekinauatiichiuali, tetlatsakultiyani kipyase ininuexkaltlanauatijketl; tlajtlanechikoli tlen tlatekoua; Kaltlanauatilamachijketl; ajkia kiyekana tlateuajkatili; tekikali tlen tlajtlachilttemoli, tekualmachtili uan ajkia kinmachtilnextia motekinauatiitemoyanij tlen tetlatsakultili tlen Hidalgo tlalkotomitl; tlanechikoli tlen tlatsalankapa; kantili tlen teposmekatekiuili; amatlanechikolkali, ika onpa kaltlanauatili, kantli uan ajkia injuantij kiixtomaj tomintekiuiili, ijkino ken sekinok maseualmej tlen tlajtolpaleuiyanij, tlamanmatiyanij uan amasenkauanij tlen moneki ika uelis motekichiwas.

Ajkia injuantij kichiuj tlanechikoli uelis mopatlas ipanpa tlen tomintekiuiilmoyajtli tlen moixtlaltok ma kitekiui tetlatsakultilistli tlen Hidalgo tlalkotomitl, tlapatilistli tlen moneki mosenkauas itenpa tlen ajkia itstokey tlanechikolpa.

Kema mochiusas tekinauatiitemoli uan ipanpa tlen tomitlatekiuili tlen onka, tetlatsakultisnechikoli mo senkauas, nojki, ika tetlajtolmanauuiyanij, tlamanmatiyanij uan amasenkauanij tlen monekis ipan isenkaual tlen chiualistli tlen kiyekana tetlatsakultisnechikoli.

Nau machiyonauatili. Moita ken tekichiuanij noso san motekimakatok nochii maseualmej tlen tekitichiuj ipan tetlatsakultisnechikoli.

Tlanechikolpa moixtlalis kenijkatsa tekichiuatej uan tekitiyanij kisenkauasej inintekij, mejkatsa kipyasej matekiketsali tlen kiixnextia se konenemiltia uan tlen tetatauaj tlen nochij tekitiyanij tlen motekimakatok ipan ni tlanechikoltekichiuali.

Makuili machiyonauatili. Ipan kauitl tlen uajkauas itekichiuali, siuatekitiyanij uan tlakatekitiyanij tlen sanmotekimakatok ipan tetlatsakultisnechikoli, axkana uelise axkeman,

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

kiselisej uan tekichiuatej, tekinauatili ipan tekitl tlen temaktilia mexkotlanauatili, ipan tlalkotontli yon ipan chinankokaltlanauatili, tlanechikoli tlen motekinauatilemoyanij noso motekiusej ken inintlamachtil ipan tekitemolnechikoli.

Axkana kiselisej ni tlanauatili, tekichiuali ken tlamachtiyanij, nochipa uan kema mouikalita ika tekitl tlen kichiua ipan ni tetlatsakultisnechikoli.

Chikuase amochiyonauatili. Ininpatlaka tlen tekitiyanij ajkia kipyasej amatekiketsali, mochiwas ken kijtoua ika tlen kiixtlalis ajkia kiixtomas tlajtolnauatili, tlanechikoli noso amasenkaulkantli tlen miisnexkayotia.

Chikome machiyonauatili. Ipan motekinauatilemolpejpentli, nochi kauitl uan tonal motekichiwas.

Ika kalteno tlen tenauatiltemolpejpentli moita axkana motekichiua ipan tonali sabados, domingos uan sekinok tonali tlen kiixneskayotia tonalamatl, achtoui tlen imoyajka tlen amatlajtolnauatili.

Chikueyi machiyonauatili. Nauatiltlatekiuili tlen tonalamatl uan kauitl tle tekichiuali tlen Tetlatsakultilnechikol, moixtlalis tlanechikolpa.

Kauitl tlen kema tekichiuatej uelis mopatlas tlan ijkino moijtos ipan tlanechikoli, ma tekinekilistli, kema onkas tlapejpenili tlen tekinauatilemoli.

Chiknaui machiyonauatili. Amanauatilsenkauanij, tlen siuamej uan tlakamej uan ajkia tekichiuj ipan tlatsakultilnechikol, kitlachilisej kenijkatsa kisenkauasej tlen injuantij inintekichiuali uan amasenkauali inenpa tlen amatlanauatili, amatlajkuilonnauatili, machiyotlamanauatili, ika ni amasenkaualnauatili, ijkino ken amochyekantli, amatlajkuilolyekantli, amatlayolmelauali uan sekinok tlajtolnauatili tlen momoyaua tlen tlanechikoli.

Majtlaktli machiyonauatili. Maseualmej tlen tlatsakultilnechikol axkana uelis kikuisej, tlen ueli moitskia uan tlen eltok ipan teposmekatl, amatinij tlen onka ipan tlatsakultilnechikoli kani moixtlaltok tlateijjuili tlen axkuali tekinauatilemoli, kena uelis mokixtis tlan nelmoneki uan onka kenijkatsa moixnextis kenke mokixti ni amatinij.

Nojquia axkana uelis kinyolmelauasej ajkia maseualmej noso sekinok kenijkatsa eltok amatlachiualistli.

Nojquia ijeri, axmokauilia momoyauas noso mopanoltoris seyok maseuali tlen axkana teuanti ipan tlatsakultilnechikoli amatlasenkaualtinij noso amatlaixtontli tlen momaktilijitok ipan ni tlanechikoli tlen tetlajtolpaleuiyanij.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Ijkin nojkia, axkana uelis mokixtis tlen kali kani eltok tlatsakultilnechikoli amatinij tlen tlajkuilolkali, ni ken auelis mokixtis tlan onka tlamakaualistli, ika tlajkuiloli, tlen ajkia tlanauati ipan tekikalko noso tlanechikoli kani eltok ni amatinij.

Ajkia axkana kineltokas ni tlanauatili kiselis tlatsakultili ken moixtontok ipan ni kaltlanauatil. **Majtlaktili uan se machiyonauatili.** Tekichiuanij tlen tlatsakultilnechikol kiselisej inintlaxtlauil ken moixtlaltok ipan amatlajtolyekantli katlia kitlajtlachilia keski uelis kitlanisej siuamej uan tlakamej tlen tekitij ipan Tlatsakultilnechikoli tlen motekinautltemoyanij tlen Hidalgo tlalkotomitl, axkana moneki moixpanos iasika tlen tomimoyajtli tlen kinmaktilijtok tlaxtlauilmoyajtli tlen Hidalgo tlalkotomitl ni tlatsakultilnechikol, ken moixtlalis ipan xiuitekitl tlen motokilijtok.

Ijkin nojkia, achtopa tlen inauatil tlen tlatsakultilnechikol inintlanechikol, kiselisej se tlapiuili tlen inintlaxtlauil panpa ika moixtlaus ininkualteki. Ni tlapiuili tlen tlaxtlauili momaktilis ajkia tekichiuanij ajkia teuantij ipan tlanechikoli uan nochipa itstokej ipan tlatsakultilnechikol, ipanpa tlen tekitl tlen injuantij kisenkauaj teipaj tlen kauitl uan tekitl tlen kisenkaua ika tlayoua, kema onka tlapejpenili tlen tekinautltemoli, kani motekichiua ika tonayaj uan ika tlayoua, ijkin nojkia tekichiuali tlen tonali sabados, domingos uan tonali kema ipan tonalamatl moijtoua axonka tekitl.

Ni tlaxtlauili moaxkatis kema tlamis tlapejpenili tlen tekinautltemoli uan uelis asis itlanka tlen ome mestli tlen tlaxtlauili, ken moinxextia ipan sesej tekitlanili.

Tekichiuanij tlen kipiaj tlanauatili tlen uelis itstokej ipan tlatsakultilnechikol iuajkaya ipan se iteki tlen enero mestli tlen tekitlanili tlen ni tlaxtlauili, kiselisej asitok inintomintlanka, tlan kalajkej achtopa tlen ni tonalmetsxiuitl, kiselisej tlen injuantij kinaxkatia ken tonali tlen tekititokej.

Ijkin nojkia, tekichiuanij uelis kiselisej nochi tomintlanili tlen moaxkatis ipan tlanechikoli, ken injuantij kuali kisenkajtosej inintekij, ika tonalasili uan kuali tekichiuali.

Kinmaktilijyasej kejkentsi tlaxtlauili ipan se xiuitl panpa kichijtosej tekitl ipan tonali kema axkana tekitiskiaj noso seyok tlaxtlauili tlen kimoyajtos tlanechikoli tlen tlatsakultilnechikoli, uan ika ya, uelis mopanoltis tominmoyajtli ipan tominmakli uan ipatlaka tlen tominmoyaual tlen monauatijtok, ipanpa tlen iseltinauatiika tlen tomintlatekiuili tlen tlatsakultilnechikol, nochipa kema axkanaj moijtlakos asitiltekitl uan asitoli tlen kaltlanauatiltinij, uan ma onka ipan tominmoyajtli tlen momaktilijtok.

OME AMATLAJKUILOLI

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

**TLEN KENIJKATSA MOSENKAJTOK TLANECHIKOLI TLEN
TLATSAKULTINECHIKOLI
SE AMAKOTONTLI
TLEN TLANECHIKOLI**

Majtlaktli uan ome machiyonauatili: siua uan tlaka amanauatilsenkajketl; tlen kani moixpejpenas ajkia tlayekanas ipan tlanauatili, ajkia tekichiwas ipan eyi xiuitl, uan axkana uelis ika onpa moixpejpenas ma tekuijti.

Kuali uelis mosenkauas se tlanechikoli kemaj itstosej omez siua noso tlaka amanauatilsenkauanij, tlen kanij moneki itstos nojkia ajkia kipia tlanauatiyekantli ipan tlatsakultilnechikoli. Tlan axkana itstos ajkia kiyekana tlanauatili ipan tekichiuali, mochius tlen eltok ipan tlanauatili tlen kaxtoli uan naui machiyonauatili tlen ni amanauatili.

Kema axkana itstos ika uajka se siua noso tlaka amanauatilsenkajketl, ajkia amasenkajketl tlen semanauak kalnauatili teuantis ipan tlanechikoli uan kiixnextis tekitl tlen kisenkaua se siua noso tlaka amanauatilsenkajketl ken moixnextia ipan tekinauatili tlen uexnauatiyanij.

Itlajtolpatili uelis mo selis ika noch i maixtlalili noso ika miyak amatlauasantli.

Ajkia kipias iasika tlen tlanauatili, uelis tlanotsas ipan tlanechikoli tlen san injuantij ininnehikol tlen tlanechikol kani uelis motlajtlachilis tlaman tlen injuantij kinne pantia noso amasenkauali.

Majtlaktli uan eyi machiyonauatili: tlanechikolpa mosenkauas tlen monekis tlanechikoltinij tlen kani moixmatis uan moixtomas tlen amatlateijlili tlen kiixnextia axkana kuali mouikak se tlauasantli tlen motekinauatiemoli tlen injuantij inmako eltok; ijkino tlen ika kitlajtlachilisej, ikualsenkaual uan inenka tlen tlatsakultilnechikoli.

Majtlaktli uan naui machiyonauatili: tlanechikolpa mosenkauas uan motlajtlachilis tlaman tlen injuantij kinaxkatiaj, ipan tlanechikoli tlen momakas;

I.- Inixpa tlen nochij maseualmej noso tlen uajkaitali ika te posmekatl.

II.- Inixpa tlen nochij maseualmej tlen kuali noixtlaltos.

III.- Kani axaka seyok uelis teuantis.

Ipanpa tlen kenijkatsa eltok se tlaman, tlanechikoli uelis kixtlalis katlia tlen chikoli kisenkauas.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo
tlalkotomitl

Kaxtoli machiyonauatili: tlanechikoli tlen mochiwas ininixpa tlen nochij maseualmej, mosenkaus ken moixnextia ipan tlanaauatili uan chiualistli:

I.- Moneki momoyauas ipan amatlaixkopintli uan amateposmekatl tlen tlasakultilnechikoli, ika senpouali uan naui kauitl tlen iachtopa tlen tlanechikoli, matlajkuiloli tlen tlamtantli motlajtlachilis ipan sesej tlanechikoli. San kejkemantik, tlen melaua ika iisikapaj kejni monekis, tlanechikoli uelis kimoyaas amatlanotsali ika achi kentsi kauitl.

II.- Kema tlapojetos tlenechikoli ika ajkia kiyekana tlanaauatili, ajkia amanauatilsenkajketl tlen semanauak kalnauatili kiixnextis mateuantikaj siua uan tlaka amasenkauanij uan kitlachilis tlan asij maseualmej tlen ika mouikas tlanechikoli.

III.- Ajkia injuantij kipyasej tlayekanali tlen tlanaauatili ipan tetlatsakultilnechikoli kiyekanasej uan kitlajtlachilisej kenijkatsa mouikas ixontli tlen tlajtoli tlen nikani moijtos;

IV.- Siua o tlaka amanauatilsenkauanij ajkia kitlajtolmakatokej kiixnextis, ika ininselti uan noueli ika ipaleujika tlen ajkia kintekimatikey ken tlajkuiloyanij uan amatekiyekantli tlen ininmako eltok, sesej tlen amatlaikuiloli tlen moneki momoyauas ken moijuilojtok, ika kenijkatsa mosenkajtok uan ika tlajtolnauatili tlen kenijkatsa mosenkajtok, ijkino ken tlajtoli tlen ika injuantij kiixtlachilijtokej mosenkaus ni tlajtoli;

V.- Ikamanal tlen ajkia siua noso tlaka amanauatilsenkajketl axkana uelis kitlajtolketsasej tlan ajkia kiyekana tlanaauatili axkana kimaktijtok tlajtoltkamanali seyok maseuali, uan kema ya kitlachilis ni tlajtoli kuali momoyajtok, kinijlis sekinok tlen nojkia teuantij ma momatlalanakaj;

VI.- Kema achka nochij siua uan tlaka amasenkauanij kiselijtokej ika kuali amaxeloli tlen moasitok, siua amanauatilsenkajketl noso tlaka amanauatilsenkajketl tlen teuanti uelis kitejtemos tlauasantli ika iselti, ika sekinok noso tlen tlakuamachilka, tlen nojkia monechikos ipan amaxeloli;

VII.- Tlan amayekantli tlen siua noso tlama amanauatilsenkajketl ajkia kamati axkanaj kiselisej nochiajquia itstokej ipan tlanechikoli, ajkia kiyekana tlanaauatili kiyolmelauas siua noso tlaka amanauatilsenkajketl kiyolmelauas ma kitetili kamanali ken moneki mosenkaus, ajkia kisenkaus amaxelili tlen kani kiijkuilos tlajtoltetili tlen ipan tlanechikoli motlalanas, mopiuis ken iyoka tlauasantli amayekantli tlen axkana moseli, tlan kejni kiselis siua noso tlaka amanauatilsenkajketl ajkia tlajtolmoyajki uan

VIII.- Ipan tlanechikoli kani nomechikosej miyakij maseualmej san uelis kamatisej uan kimoyaasej inintlajtol siuamej noso tlakamej tlen amanauatilsenkauanij, ajkia injuantij tlakuiloyanij tlen tlamachtilpa uan amanauatilyekantli tlen miijkuiloyajtokej ipan tlajtolmoyajtli uan ajkia kinyekana tlen ueyi tlajkuiloltlanechikoli, elis ajkia kitlalanas matlajkuiloli tlen kiixnextis nochij tlen ipan tlanechikoli mosenkajtok.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Kaxtoli uan se machiyonauatili. Ipan tlanechikoli inixpa tlen nochij maseualmej, motokilis ipan iyekanka, tlen miijkuilojtok ipan tlen machyonauatili tlen uajkapa.

Kaxtoli uan ome machiyonauatili. Eli tlen moneki mosenkauas ipan tlanechikoli, nojkia tlen moixtontok ipan machyoamanauatili tlen amanauatili, tlen nika moixtoma:

I.- Kimoyauas noso kikuajtlalis tlen ika tlajamanauatili, amochtiunij tlen ika moyekanaj tlajtlanechikoltinij uan tlen ika motekichiua, ijkino ken sekinok amanauatelyekantli tlen moneki ika mosenkauas tekichiuali tlen tlatsakuilnechikoli

II.- Moixtlalis tonali, kauitl uan kenijkatsa mosenkauas tlanauatili;

III.- Temaktilis tlanauatili tlen kani mosenkauas sekij tlanechikoli tlen monekis mosenkauas, tlen ika axkana moneki mopatlas kani moketstok tlatsakuilsenkaualkalko.

IV.- Motokaxtis, itlajtolpa tlen ajkia kipias tekuajtlanauatili, ajki eli tlen kiyekana amasenkajketl tlen semanauak kalnauatili;

V.- Kiixtlalis ajkia elis amasenkajketl tlen tlamachtili uan amayekanketl, ma kinpatla ajkia amasenkajketl tlen semanauak kalnauatili kema axkana mopantisej;

VI.- Motetilis, kuajtlalis noso axkana mokauilis tlanauatilkapa ipatika uan kiixnextis tlen kuali tlajkuilili, tlen mosenkauas ipan tlatsakuilsenkaualkali;

VII.- Kiixuananis uan kuajtlalis tlajtoli tlen axmokualitas uan kiixtlalis siuaamasenkajketl uan tlamaamasenkajketl;

VIII.- Kiixtlalis, tlan kejni moneki, inechikolpa noso ixeloli tlen tlajtoli katlia moaxkatijtok ma kikuamachili;

IX.- Kiixpolos, axkitetilis, axkana kimoyauas noso kiixtlalis, kema ualasej, amatinij tlen axkana ijki mosenkajki tekitemolnotsali, amatlajkuiloli tlen sekinok maseualmej tlen axkana teuantij noso tlen ajkia nojkia teuantij;

X.- Kiyekanas tlanechikoli tlen ipeualka uan kiixpouas tlauasantli tlen tlajtoli tlen kitlalijtokej ininmako, ipan katlia motlaltok itenpa tlen amamachiyonauatili;

XI.- Moixtlalis se maseualis katlia kiixnextis tekitl kema monekis sanpa mopoas tlauasantli tlen maseualmej;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XII.- Mopatiltis ajkia tekichiasej kema motlalanas amatl tlen kiixnextis kenijkatsa momakak iteki tlen tetlatsakultilkali;

XIII.- Moixmatis uan mosenkauas amatinij tlen kiixnextia axkuali mosenkajki tlapejpentli uan kenijkatsa kuali mouikas tlatsakultili, ken mixneskayotia ipan machiyonauatili, ijkino ken tlatsakultili tlen motekinauatiltemoli;

XIV.- Motlajtlachilis kenijkatsa mosenkauas kualsenkauali tlen tekitl tlen kichiasej tekitianij, motlajtlachilis kenijkatsa mouikak tlauasantli ipan motekinauatiltemoli uan tlen moixnextia ipan itlachilika, ixpantla, tlamasenkauali, tomintlaxtlauili uan tetlaxtlauili tlen ipanpa tlen amanauatili tlen tekitl moixpantia;

XV.- Moixmatis uan mosenkauas, iixpa tlen tlanechikoli tlen kisenkaua tlajtlachilistli, kualantli tlen momaka ipan tekitl ininuaya tetlatsakultilkali uan semanauak tekichiuanij;

XVI.- Motentlalanas amatekiyekantli uan tominmoyajtli tlen tlatsakultilkali, inauatilpanpa tlen ajkia kiualika tekitlanauatili;

XVII.- Mo makauas ma motimimoyaua noso moteposmekatominmoyaua uan mokiuajkuajtlalis tominnauatili tlen monekis, imako tlen amochtlanauatili tlen ika ininseltika itekiui tlen tlaxtlauili tlen kimaktiliaj uan amatlanauatili tlen tominmoyajtli uan tominpouali tlen tlanautatketl tlen Hidalgo tlalkotomitl, tletlatsakultilkali;

XVIII.- Kisenkauas tomin maktli ipan xiuitl tlen ika moixtlaus tekichiuali tlen mosenkaua ipan kauitl uan tonali tlen axmotekichiaskia noso seyok tekitomintlanka uan tlaxtlauili, nochipa kema axkana kijtlakos tlasitili uan iasika tlen kaltlanauatili, uan onkas miyak tominmoyajtli;

XIX.- Kisenkauas amatlayekantli tlen se xiuitektl tlen kisenkauases nochij ajkia inijuán tikichiuaíj ipan tlatsakulnechikoli, axkana ijki tlen kinnepanzia sekinok tekichiuanij tlen tlamanauuiyanij;

XX.- Mosenkauas amayekantli uan amayekantinij tlen kaltlanauatili tlen kitlajtlachilia, kikualsenkauj uan kenijkatsa kinyekanasej tlamachtili ajkia tekichiasej ipan tlapejpenili tlen tekinauatiltemoli uan ajiia inijuantij teuantisen ipan amaseuatlanchiuali;

XXI.- Temakas tlanauatili ma kinmaktilikaj se kospatiuili tlen ika moixpantis kuali tekichiuali ipan tekinauatiltepoli;

XXII.- Kiselis amatlayekanali uan amatlajtolijtoli tlen tlajtlanechikoli tlen kualchiuali, uan sekinok tlajtoltinij tlen motlalijtok ininixpa;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XXIII.- Mosenkauas amanauatilyekantli tlen ika mokujtlalis, motlachilis, mokualnechikos uan monechikos amatlanechikoli uan amaajoktli tlen tlanauatilkalko;

XXIV.- Mosenkauas itlajtolmachili tlen yani amatlanauatili ixnesis kema mosenkauas tekitl; uan

XXV.- Sekinok tlen kimaktulis Amochtlanauatili tlen ni tlalkotomitl. Machiyotlanauatili tlen motekinautilnechikol, amanauatili uan ni amanauatiltlanauatili.

OME AMAKOTONLI

TLEN AJKIA TLAYEKANA IPAN TLANAUATILI UAN AMANAUATILSENKAUANIJ

Kaxtoli uan eyi machioyonauatili. Ajkia injuantij teuantij ipan tlanechikoli kiixpejpenasej, ajkia siuaamanauatilsenkajketl nosos tlakaamanauatilsenkajketl, ajkia momaktulis tekuajtili tlen tlayekantli ipan tlanauatili tlen tetlatsakultilkali.

Kaxtoli uan naui machiyonauatili. Tlan axkana itsos ajkia kiyekana tlanauatilyekantli, uelis mopatlas ika se siua noso tlaka amanauatilsenkajketl tlen achi miyak ixiuij kipia ipan tekitl noso ajkia achi miyak ixiuij. Ni tlanauatili tlen ya kipias san elis kema kejni moneki moontekiuis.

Senpouali machiyonauatili. Ajkia kipias tlayekankanaauatili kipias, nojkia tlen moijuilojtok ipan machiyonauatili kaxtoli tlen ni amanauatili, yani tekichiuali:

I.- Kinamanojntsas uan elis ajkia kisenkauas tlanechikoli tlanechikolpa, kiyekanas tlajtoltetili uan kitlajtlachilis kenijkatsa mouikas ika nelkuali ni tlanejnechikolistli;

II.- Kiixusanis, iuaya ajkia tekichiua tlen Uexkaltekinauatili, kamanali tlen moaasis ipan tlajkuiloli;

III.- Kitlalis ininmako tlen siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij, amatinij tlen tetlateijlili tlen momaka ipan tlapejpentli, kenijkatsa motlachilijtok motlatsakultis ajkia axkana kuali kisenkajkej tekinauatilemili uan tlen mouikas ipan tlanautilpa ipanpa tlen axkualtekinauatilemoli, tlen ika mouikas tlapatlilistli uan ika mouikas ipatlaka tlen amanauatilyekantli tlen tlatsakultili, ipanpa tlen nauatili tlen moixtlaltok ipan tlanechikoli tlen tletlatsakultilkali:

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

IV.- Kiixpantis tetlatsakultilkali inixpa tlen katlia ueli tekuajkayotl, temaktilis uan kipatlas tekuajnauatiyanij tlen ika moixnextisej inixpa tlen sekinok tekuajkemej tlen tlajkuiloyanij noso tetlatsakaltiyanij, uan kisenkaus tlanauatiltantli uan tlen amatlajkuilopa tlen ika nelkuali tekichiuatej;

V.- Kinmaktilis ipan tlanechikoli ajkia kipatlas tlanauatiykayekanketl se tlalochpan noso ajkia kinelpias tekuajkayotl tlen Uexkatekinauati, tlan ajkia tlayekana kipias amanauati tlen kiixnextis axkana uelis onttekichiua, ipan seuiltekitl noso panpa axkana ueli onttekichiua panpa se kantlenok kipantia.

Ni tekimauatilmaktili mokauas imako tlen ajkia tekichiua jipan tlajkuilojketl tlen tlamachtili uan amanauatelyekantli tlen achimiyyak ixiui kipia ipan iteki;

VI.- Kitlajtlachilis ma moajasi tlajtolmoyajtli tlen tetlatsakultilkali uan nojkia ijki, temaktilis kenijkatsa mitlatsakultis uan mokuajkuajtlalis tekichiuali, ken kijtoua tlanauati;

VII.- Kineltlajtlachilis ken moneki noch iamatlayolmelauali tlen ika moixnexti kenijkatsa momakatok amatlajkuiloli tlen ika mo tlaleijlia axkuali mouikak tlapejpenili tlen kiixpantis tetlatsakultilkalko ajkia injuantij kisenkauasej tekinauatiitemolmejpentli ipan tlalkotomitl, tlancikoli tlen motekinauatiitemoyanij uan ajkia nijkia teuantij;

VIII.- Ma moyolmelaua pan tlanechikoli, tlajtoli tlen ika siua uan tlaka amanauatisenkauanij ika kitlatsintlakauaj inintekij;

IX.- Moyolmelauas ajkia tekiamanauatisenkauaj ajkia siuaamasenkauanij uan tlakaamasenkauanij ajkia axontekititokej, tlen ika uelis motlatsakultis;

X.- Mosenkaus se amayekanketl tlen kiixneskayotis tomintlatekiuili tlen tlatsakultilnechikoli;

XI.- Motekiuis tomintlatekiuili tlen kitekiuis tlatsakultilnechikoli tlen kiixtlaltosej tekuajkemej tlen amanauatisenkauaj, uan motlajtlanis itominpanoltili uan teposmekatomi temaktli tlen mosenkaus ipan seja amatlanauati noso tlanechikoli tlen tominmoyajtli, ijkino ken itlajtlanka tlen tominpiuili tlen nomeki motekiuis kema tlantos tlaxtlauili tlen momaktiltojka, yani mosenkaus axkana ika itlanauil tlen tomintekiuli tlen moixtlaltok motekiuis ipan se xiuitl tlen tekitl;

XII.- Kinmaktilis ipan tlanechikoli amatlanauatili, tekichiuali uan kenijkatsa moyekanas ipan xiuitl noso tlamachtili uan sekinok tlanauati tlen tlajtlachilkali, kualtekichiualmachtili uan tlayekantli tlen kenijkatsa mosenkaus tekinauatiitemoli, tlamoayauali tlen kenijkatsa mochiwas tlapejpentli ipan tekinauatiitemoli uan tlen semanauak teuantili:

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XIII.- Kimoyauas amatlajkuiloli tlen tetlatsakultilkanechikol;

XIV.- Momaktilis ipan tlanechikoli se amaxeloli tlen nochitl tlen mosenkajtok ipan se xiuitl tlentekitl, ipan mestli septiembre, kani moijtos kenijkatsa eltol tetlatsakultilkali uan motlajtlanis ma momoyaua ipan amamoyajtli tlen injuantijya;

XV.- Kiyekanas tlajtolmoyauali tlen kipixtok tetlatsakultilkali;

XVI.- Kiixtlalis inixpa tlen tlanechikoli kenijkatsa moamatlatok mosenkauas tlapejpenili, amatekimaktili, tlamachtli, kualtekichiualnextili uan itlejkolka ipan tekitl tlen ajkia injuantij tekichiuaipan tlatsakultilkali;

XVII.- Moixtlalis ipan tlanechikoli tekimaktili uan ininpatlaka tlen ajkia injuantoij tekichiuaipan Uexkaltekinauatili uan Amansenkaualkalko;

XVIII.- Motokaxtis ajkia injuantij kiyekanasej tlajkuilnauatili tlen uexkalnauatili tlen ajkia kiyekana tekiyekantli, tlen tekinalko kani mosenkaua tlamachtilyekantli uan tlen amayekansenkajtli, tlen amatemaktliyanij, uan sekinok tlajtolmanauuiyanij, ijkino ken tlanauatkalko, kuechkalnauatiloyan uan ajkia injuantij tlanautiya ipan katlia ueli tekichiuali, tlanechikoli uan maseualmej tlen tlajkuiloyanij tlen tetlatsakultilkali moneki kintekimakas.

Ajkia injuanti tetlajtolmanauuiyanij ajkia moikuilojtokej kimoyauasej amatetili, ininamamaktili moneki mosenkauas achtopa tlen siuaamanauatilsenkajketl uan tlakaamanauatilsenkajketl kiixtlaletis amatetili tlen moneki;

XIX.- Momaktilis noso mokajkamauisnextis kenijkatsa motekiketsasej ajkia tlajtolmanauuiyanij uan amatlajkuiloyanij, ika noso axika inintlaxtlauiltlanka, ika se mestli tlen inijtekij;

XX.- Motlajtlachilis ma tetlatsakultilnechikoli kipia maseualtekitiyanij, tlatekiuiltonij uan tlaxtlauili tlen ika kuali tekichiua;

XXI.- Mosenkauasej ika ajkia kiyekana uexkaltekinauatili uan sekinok tekikalnauatili, tlajtoli tlen ininmako moneki mosenkauas;

XXII.- Motlajtlachilis nelkuali tekichiuali uan kenijkatsa eltok inintekimoyajtli tlen ajkia tekichiuaipan tlajtolmanauili uan amasenkauatli tlen tetlatsakultilkali;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XXIII.- Motlajtlachilis amatiixontli tlen moyejyekantok uan inintlajtoltetilka tlen amatlapaleuiyanij tlen tlatsakultekikali, kisenkauas, mosenkauas uan momoyaus ika nima uan ipanpa tlen moijtoua ipan machiyonauatili;

XXIV.- Mojkuiloltlalis ininamatekimaktili tlen ajkia tekichiuaipan tetlatsakultilkali;

XXV.- Motlajtlachilis ma mosenkaua ika kuali tlajtoli tlen tlanechikoli;

XXVI.- Tlanauatis ma moixtlali ipan kani moseuiyaj tlanauatiyanij, achtopa tlen senpouali uan naui kauitl noso achi ika kentsi kauitl kema ika isijkapa moneki mochiwas se amaxelilo ipan tlanechikoli, amatlajkuilopamitl tlen tlajtoli tlen moneki noixtomas ipan tlanechikoli noso, kema kejni monekis, ixeloli tlen kamanali;

XXVII.- Motlajtlanis ajkia injuantis tekichiuanij tlen Mexikotlali uan moyolmelaus tlen tekiuajkatij ipan tlalkotomitl noso chinankotilantinij, ijkino ken katlia ueli maseuali, iixpantli tlen amatinij uan amatlayolmelauali, tlen, ininmako kipyaj, uelis motekiuis tlen ika mosenkauas amatlateijilili tlen se tlanechikoli tlen tekinautilttemoli axkana kuali mosenkajtok, ijkino ken ininpaleuijka ipan isenkaual tlen tlajtlachilistli kalteno tlen tetlatsakualtilkalko;

XXVIII.- Kema kejni monekis, tlanauatis ma mosenkaua se keski tekiuajtlachilistli noso mosenkauas se amatlapejpentli, mochipa kema yani axkana tetlatsakuilis ipan isenkaual tlen amatlalantli tlen kiixneskayotia axkuali mosenkajki se tekitemolpejpentli ken kijtoua tlanauatili;

XXIX.- Kitlajtlachilis ma tlanauatili tlen ajkia tlanauatilpaleuiyanij uan amasenkauuali mochiua ken moneki tlen kiyekanaj kualnechikoli uan itekichiuali tlen tetlatsakultilkali;

XXX.- Temaktilis tlanauatili uan tekichiuali ajkia yekichiua ipan tlayekanali tlen uexkaltekinautili, ijkino ken ajkia kipias tlanauatilyekantli ipan amasenkaualiskali, tlen ika mokuajkuajtlali uan temaktilka tlen tekisenkauali tlen tetlatsakultilkali, axijkinoj ajkia ken kiixneskayotia tlanauatili uelis tekichiuaej ken injuantij ketlachilijtikej ika melakpa;

XXXI.- Moixtlalis ininmako tlen tlanechili kenijkatsa moyejyekana tetlatsakultilkali, uan iamochyekantli, uan kenijkatsa eltok tlenauatili tlen amatlajkuilosenkajtl;

XXXII.- Motlajtlachilis kenijkatsa moyekantis amatlasenkaualkuajtlalistli, ika kuali ikuajkuatlalka uan kenijkatsa motajtlachilis moualsenkajtis uan tekichiuali tlen temaktilia ni tetlatsakultilnechikoli;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XXXIII.- Kiyekanas nochi tekichiuali tlen ajkia injuantij tekichiuaipan nochi kalnauatili uan tekikalko tlen tekitsakualtilnechikoli, ijkino ken mopiyas nochi tlen moneki tlen ika misenkaus se kauli tekitl;

XXXIV.- Kitlajtlachilis kenijkatsa tlanejnechikonkali tlen tlajkuilolkali tlen tetlatsakultilnechikoli, tlen ika moajasitili uan tlen injuantij inintekij kisenkauaj;

XXXV.- Kitlateijilis axkualtlajtoli tlen momakas ika ajkia injuantij tekichiuaipan Kalnauatiltlajtlachilijketl tlen Toluca uan Uexkaltlanauatiltlachilijketl tlen tetlatsakultilkali tlen tekinauatiitemoli tlen kiyekana tekichiuanij tlen tlatekouaj ipan Mexikotlali, kanij ni tetlatsakultilkali kipyas tlanauatili imako uan;

XXXVI.- Sekinok tlen moneki motlajtlachilis uan ika mosenkauas ika kuali iteki tlen tetlatsakultilkali uan tlen kitlalis imako amanauatiltinij, tlanautilpa uan tekuajmakauali uan tlen amanauatilpa moixtlaltok.

Senpouali uan se machiyotlanauatili. Siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij kipyasej, nojkia ika tlen moijuilojtok ipan machiyonauatili kaxtoli uan se tlen amanauatili, yani tekichiuali:

I.- Motlajtlanij tlen tekikalko tlen tetlatsakultilkali, ipanpa tlen inintekichiuali, ipaleuijka tlen moneki mosenkauas ipan nochitlamantli tlen motlalis ininmako;

II.- Moixtlalis imiyakpa noso ipoluilka tlen amatlajkuilolajoktl;

III.- Motlalis ininmako tlen ajkia itstokej tlanechikolpa amatlajkuilolyekantli tlen tlaxelotli tlen kisenkajtiyasej;

IV.- Kiixpantis ika ininseltika amatlauasantli, tlen ika miyakpa maseualmej mosenkauas nosos ika san tlakualmachilka;

V.- Mosenkauas amapijpiuiuli tlen kiixtlalis tlanechikoli, ininuaya ajkia kiyekanaj Uexkaltekinauatilkali;

VI.- Teuantis ika Uextekinauatilkali, kema kejni monekis, ipan amatlajkuiloli tlen kipia miyak amatlajtolkayotl;

VII.- Kintlajtolmactilis ipan talnechikoli, tetlajjlili tlen axikki amasenkauali ipan tlanechikolkali tlen tlalkotomitl Toluca uan Uexkaltlanauatiltlachilijketl tlen tetlatsakultilkali tlen tekinauatiitemoli tlen kiyekana tekichiuanij tlen tlatekouaj ipan Mexikotlali, ipan tlamantinij tlen tekitlatsakultilkali kipia tekuajkayotl tlen ika kiyekana tekichiuali;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VIII.- Kikulyekanas tetlatsakultilnechikoli ipanpa tlen ipouali tlen amatlauasantli ika ajkia siuaamanauatilsenkauanij noso tlaka amanauatilsenkauanij tlen kiuika tlayekanali, ininuaya tekitianij tlen kintekimakatoej ma kisenkauakaj ni tekitl

IX.- Kiixusanis, iuaya ajkia kiuika tekuajkayotl ken tlajkuilojketl tlen tlamachtili uan amatekiyekantli, tlen kipia miyak amatlajkuiloli tlen amatlajtlachilili tlen tekuajamatlajtlachilistli tlen ipoual tlen amatlauasantli;

X.- Kinnixtlalis tekitianij tlen ininmako tekichiuj tlen kinechikosej noso teuantisej ipan tlanejnechikoltsitsij noso tekinauatilestli tlen mosenkajtos ika tlanechikoli;

XI.- Kimakauas ma mochiua tlanauatilyekantli, amatlajkuilolyekantli uan amatlajkuilolyekantli tlen sexiuitekiyekantli, kualtlajtlachilistli noso tlamachtilistli, uan amatlajkuilolyekantli tlen tekikalko tlen tlajtlachilkayotl, kualtekitilistli uan tlayekantli tlen tekinauatilepjpentli;

XII.- Noteuantis ipan tlajtlachilkayotl tlen ipanpa eltok, tlamachtilyekantli, kualtekimachtili, tekiyekantli, uan imoyaual tlen tekinauatiletemoli uan tlen semanauatk teuantili, xitlauak noso ipanpa tlen ajkia ipan ya tekichiuj;

XIII.- Kiixtlalis ma mopatla tomilmoyajtli tlen kiixtlaltok ajkia kiyekana ajkia kiuika tekiyekantli;

XIV.- Kiixtlalis ipan tlanechikolpa itlanauatilkayo tlen ika nelkuali mosenkauas tekichiuali tlen tetlatsakuilkali;

XV.- Asis ika kuali kauitl uan kenmoneki ipan tlanechikoli uan kiselis kenmoneki, amatlajkuiloli tlen ika motlajtlachilis kamanali tlen ika mosenkauas tlajtolmoyaual ipan tlanechikoli;

XVI.- Motlajtlanij ma moixtlali tlajtoltamanmali ipan amatlajkuilopamitl tlen motekiuis ipan tlanechikoli;

XVII.- Motlajtlanis ajkia kipia tekuajnauatili ma kimoyaau amatlanijnotsali tlen ika mosenkauas tlanechikoli;

XVIII.- kiixnextis kema axkana kimajtilitokej tlen se tlajtoli, tlen ika kitlajtoltefilis kenke axkana teuantik ipan tlanechikoli;

XIX.- Kinyolmelauas ajkia tekichiuanij tlen tlajkualtlanechikoli katlia tlanauatili kipiaj ajkia injuantij amatlajkuiloyantekitij uan ajkia tekichiuj ika nichij maseualmej ipan

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

tetlatsakultilkali tlen ya kimajtos kisenkauaj yani tekitl, tlen ika mopeualtis tekichiualistli tlen moneki;

XX.- Kisenmajtos tlake tekichiuali kisenkajtikajtikatej ajkia tekichiuaaj ipan tekikalko ipan tetlatsakultilkali;

XXI.- Tlanauatis ma mosenkaua tekinauatinotsali tlen ika motlachilis tlamantinij tlen injuantij kitlajtlachiliaj moneki moitas, ipan amatlateijlili tlen axkuali iuikalis tlen tekinauatinemoli tlen kitlaltokej ininmako;

XXII.- Kitlajtlachilis kenijkatsa mokujatlalis teuantili tlen amatlateijlili, tekuaajtilantli tlen axteuantili ipan kamanali, tenauatiltantli tlen imokuitlauili tlen ininyekyok tlen tekinauatinemoli uan tlen ika kuali momakas tetlausantili uan kikuatlajtlalis, ken moneki, iamatlajkuilolajoktli tlen moajojtojka;

XXIII.- Kinixtlalis ajkia maseualmej teuantisej ipan tlajtolitetili tlen eltok imako;

XXIV.- Kimakas tlanauatili ma kimakauakaj imoyaual tlen tlaxtlauili uan ipajpatlaka tlen tominmoyajti tlen moixpantis ipan tekinauatiyekantli;

XXV.- Temakauas ma momaktli sekinok tomintlanka ipan xiuitektl ipanpa tle tekichiuali tlen mosenkaua ika teipan tlen kauitektl nos seyok tekitlaxtlauili noso tlaxtlauili tlen momaktlis tekityanij, mochipa kema axkanaj moijtlakos iasika uan iajasika tlen tekinauatkalko uan iasika tlen tekikali, uan onka miyak tomintekiuili; uan

XXVI.- Sekinok tlen kimaktlis amochtlanauatili, tekinauatinauatili uan amatlanauatili tlen tekichiuali.

Senpouali uan ome machiyonauatili. Sesej siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsejkajketl tlen tetlatsakultilnechikoli elis ajkia kimoyauas tlajtolkamanali uan kipias se eyi tekityanij tlen tlanauatilmachtili uan amayekantli, katlia se kipias tlanauatili tlen kimoyauas tlajtoli, ijkino ken se ipaleuijka tlen kimoyauas tlajtoli uan se inipaleuijka tlen tlajtlajkuilos, kema mosenkauas tlanechikoli tlen tenauatilpejpentli tlajtolkamanali tlen moixtlalis moneki kipias maseualmej tlen sankejkemantik tekitisej tlen ipan tlanechikoli moixtlalis ipanpa tlen tlaxtlauili tlen momaktlijitos.

Tekityanij tlen santlapaleuisej uan tlajkuiloyanij tlen moijkuilojtokej ipan sesej tlajtolmoyauali, kisenkauasej tekichiuali tlen kinmaktilis ajkia siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl,

EYI AMAKOTONTLI

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

AJKIA INIQUANTIJ MOPANTIAJ IPAN TLANECHIKOLI TLEN TLAPALEUIYANIJ UAN AMASENKAUANIJ TLEN TETLATSAKUILKALNAUATILI

Senpouali uan eyi machiyonauatili. Tlatsakulnechikoli kinpias ajkia kitlajtolmanauisej uan ajkia amatlaajokuissej, ken moixtlaltok ipan amanauatili, tlen ika injuantij tekichiasej.

Uexkaltlanauatilkalko, tlanechikoli tlen tlajtolmoyajtli, tlanauatilkali tlen tlamachtili uan amayekantli, amatemaktiliyani, tlaktlanauatili tlen tlayolmelaua, uan tekikalltinij tlen kinpaleuiyaj, motlajtlachilis ken tlajtolmanauiyani. Axxana uelisej kipiyasej se tlanauatili tlen ika kiyekanasej se tekikalkonechikoli, ajkia injuantij motekinauatilemojkej ipan tlapejpenili nojkia ajkia motekinauatilemojkej ken tlanautiyanij noso elkej ajkia kiyekankej se tlanechikoli tlen tekinauatilemoli, ipan mexiko tlali, tlalkotomitl noso chinankotlatilanketl, ipan makuili xiuitl ika achtipa tlen itekiuajtlalili.

Tlen tekiuajnauatijketl itlajkuilosenkajketl uan ajkia temaka tlamachtili ipan tlajtolmanauili, tlen tlayekantlatekiuajkayotl; tekikalko tlen amatlatejketl, tlanechikoli tlen tlatsalankapaj uan tekikalko tlen tetlajtlachiyani, tlamachtilistli uan tekiyekantli ipan tlanotsali tlen tekitemolnechikoli, nojkia teuantij ipan tlanechikoli tlen tetlatsakultilnechikoli.

Senpouali uan naui machiyonauatili. Uexkaltlanauatilkalko, tlanechikoli tlen tlajtolmoyajtli, tlanauatilkali tlen tlamachtili uan amayekantli, amatemaktiliyani, tlaktlanauatili tlen tlayolmelaua, uan tekikalltinij tlen kinpaleuiyaj, motlajtlachilis ken tlajtolmanauiyani, moijkultos ipan tlanechikoli.

Tlanechikolkalko tlen amatajojketl, tekikalko tñe tlajtolmanauiyani tlanautiyanij inintlajkuilketl, tlen teuajtlayekanketl, moijkulojtos ipan tlanauatiyekantli tlen tetlatsakultilnechikoli.

SE TLANECHIKOLI TLEN TLANECHIKOLI TLEN AJKIA TLAJTLPALEUIYANIJ

Senpouali uan makuili machiyonauatili. Ajkia kineki elis tlayekannauatijketl tlen uextekikalnauatili, moneki:

I.- Moneki elis se maseuali siuatl noso tlakatl tlen tlaakatki ipan Mexiko tlali, ajkia kipia ika kuali iyekyok ipan chinantla uan ipan tekinauatilepjpentli;

II.- Kipias pano senpouali uan makuili xiuitl, kema motekimakas;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomiti

III.- Makipias iamanextili teln ika moixpantis kitlamiltjtok uextlamchtili uan katlia kipatiujtos se tlajtolpaleuujketl noso se ajkia momachtijtok ken yekyoktlapaeuujketl, uan kipias pano makuili xiuitl ipan itekichiuali ken tlajtolpaleuujketl;

IV.- Axkana ma motekikuitok ken tlayekanketl tlen mexikotekinauatili, tlen tlalkotomiti noso tlen chinankotlatilanketl tlen se tlanechikoli tlen motekitemoyanij ipan makuili xiuitl ; uan

V.- Ma kipia imaixkopinka tlen tlayankuili tlen ika moixnextis ueli tlauasaniaya..

Senpouali uan chikuase machiyonauatili. Uexnauatilkalkali kiyekanas ika kuali tekichiuali tlen ya imako eltok uan tlen ipanpa kipiaj ajkia kitljtolpaleuiaj uan kiamaajokui tlen moijkultokej ipan ya; ipan itekichiual kipias tlanauatili uan kipias yani tekichiuali;

I.- Kemaktilis tlaixpouali, kiselis amatlauasantli tlen ajkia siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij uan kisenkaus atlajkuilotetili tlen moixtomas ipan tlanechikoli:

II.- Kipatiuis ika itlauasantli tekichiuali tlen eltok imako;

III.- Temaktilis amatlaixnextili tlen kipias ipatij kemaj monekis;

IV.- Kiuikas ika kuali kenijkatsa kamatiyasej uan tekichiasej ajkia siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij kaya kiyekana tlajtolmoyauali ipan tlanechikoli nojkia ijki amatlayekanchiali tlen ika mosenkaua tlajtolxeloli tlen kipia ininmako;

V.- Kiuikas imako tlatekojti tlen amochtinij kani moijkuiloua kualchialistli tlen nochi tekikaltinij tlen teuantij ipan tlñenechikoli;

VI.- Kiyekanas uan kitekis ma kuali tekichiukaj tekitilkalko tlen tlayolmelaauaj uan ajkia kiuikaj tekuajtli;

VII.- Kitekos ma mosenkaua kenmoneki uan ika kuali kauiasitili nochi tlayolmelauali;

VIII.- Kinyolmelaus ajkia injuantis itsokej ipan tlanechikoli uan ajkia kipyasej tekuajnauatili, katia tlajtoli moneki moixtimas tlanchikolpa;

IX.- Tetlajtolmakas, inauatilpa tlen tlanechikoli uan ajkia kipia tekuajtlayekantli, tekinauatilchiuali uan kenijkatsa mopatiuis uan tlake ijki amatlajkuiloli ipan moixtlachilis, tlen ika mosenksauas, koyekanas, moasis, motlajtachilis, mopatiuis uan moamamaktilis, ijkino ken iajojpa tlen amatinij tlen mopantis ipan chiyalistli, imakotlajtlabka tlen ajkia kipia tlanauatili ipan amaajoktli tlen tetlatsakultilkali;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

X.- Kimoyauas kenmoneki kani tekichiuaj alkia itstokej ipan tetlatsakultilnechikoli, tlajkuilipamitl tlen mosenkauas ipan semanauak tlanechikoli;

XI.- Motlachilis uan moyolmelauas kema kuali eltok tenechikoltetili tlen tlanechikoltinij tlen mosenkauas semanauatktla;

XII.- Tlapaleuis ipan tlamantli tlen monekis motekiuis kema mosenkauas tlajtolmoyauali, tlen tlajtlamantli neskayotl tlen moneki motekiuis, ipan tlajtoli tlen eltok inmako;

XIII.- kisenkauas amatlayolmelauali uan anatlajkuiloli tlen machiyotlnextili ipanpa tlen tekicjhiali, tlen kitlajtlanij ajkia tekichiua ipan tlanautiltekiyekantli noso ipan tlanechikoli;

XIV.- Kinyolmelauas kema axkana itsos ipan tlanechikoli chikuasej tonali tlen iachtipa se siuaamanauatilsenkajketl nosos se tlakaamanauatilsenkajketl;

XV.- Kiyekanas ipan tekikalko ajkia kiuikas tlanautili amatinij tlen tlatekoyanij uan kisenkauas tekichiuali tlen ipan ya moneki;

XVI.- Kisenkauas tekichiuali tlen kitlalis imako tlanechikoli, uan ajkia kiuika teki tlanautili, ipnpa tlen tekitl tle kiaxkatijtokej;

XVII.- Kitlejkoltis tonali kema axkanas tekichiuaej sekij tlen siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij kema kejni kinekis tlanechikoli;

XVIII.- Elis ken ajkia kiuikas uan kiajokus amatlajkuiloli, ipanpa tlen amatlanautili tle amaajoktl tlen Hidalgo tlalkotomitl uan tlen sekinok amapatiltili tlen tlajtolpaleuili uan nauutili tlen ipanpa moixpantia;

XIX.- kiyekanas ika kuali tlanechikoli, idsenkaual, imokuitlauilpa uan iajojka tlen amatinij tlen oordinar la debida integración, clasificación, preservación y resguardo de los expedientes que integren el archivo de trámite de la Secretaría General;

XX.- Motlalis amatinajoktinij tlen monechikos, kema asis tonali uan tlajtolijtoli tlen amatlanautili tlen amaajoktl tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok tlanautili tlen ipan ya moijkuijotok; uan

XXI.- Sekinok tlen moixnextijtis tlen amochtlanautili, tlen kuali moneki mosenkauas uan tlen ika moyekana tlanautili ipan tekichuali.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Senpouali uan chikome amochtlanauatili. Tlan moneki elis se tlanauatiжketl tlen Uexkatelnauatilkali uan amatlajkuilolyekantli uan amnanauatilmoyajtli, moneki;

I.- Moneki elis maseualis tlen mexkoeua tlakatl noso siuatl, tlen kipias iamatlaiхкопика tlen ika tlauasanis uan teuantis ipan tlasantilistli tlen motekitemoyanij;

II.- Kipias asitok senpouali uan makuili ixuui, ipan tonali kemo motekimakas; uan

III.- Kipias iama tlen uextlamachtiltlanka tlen kipatiujtos se tlajtolpaleuijketl noso se tlapaleuijketl tlen yekyotlamachtili kipia uan imaiхкопика tlen itekinachtinextili.

Senpouali uan chikueyi machyoamanauatili. Ajkia injuanti kipiaj tlanauatiжекантли ipan tekinauatilkali tlen tlamachtili uan amatekiyekantli kipiyasej tlanauatiлpaleuuli tlen ika axaka uelis kinkualankachjius kema injuantij tekichiasej uan kipiyase yani tekimakali:

I.- Kaxitisej tekinauatili tlen kinmaktilisej ipan tlanechikoli noso kinmaktilis se tekinauatiлasenkajketl tlen tlajtoltekili tlen kani moijkuilos;

II.- Kipatiltis ika itlauasanka tlen tekichiuali tlen ajkia siuaamanauatilsenkauanij nosos tlakaamanauatilsenkauanij, kema tekichiasej ken tekinauatiлnexitianij;

III.- Kitlajtlachilisej tlanekili uan tominmoyajtli tlen moixtlaltok tlanauatiлpa tlen amatl tlen kiixneskayotia axkuali mosenkajki se tlasantilistli tlen motekinauatiлtemoli;

IV.- Momachtis, kitlajtlachilis uan kiixtlalis ika kuali amatlajkuilnextili tlen momaktilis ipanpa tlen amatekiyekantli;

V.- Moixteliis amatekiyekantli ken moixneskayotia ipan tlanauatiлpa;

VI.- Mosenkauas amaneytili tlen kani moixtlalis kenijkatsa moneki moyekanas se tekichiuali uan moixtlalis ipanpa tlen. Siuaamanauatilse kauanij uan tlaka amanauatilsenkauanij tlen tlajtoltetilmoyauasej;

VII.- Mosenkauas amanauatiжекантли tlen ika mopiuitlis nochi tlajtolxeloli kema kejni kinuatis alkia siuaamanauatilsenkajketl nosos tlakaamanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauati tlen ni tlajtolkuilpiuili;

VIII.- Ininuaya ajkia Uexnautilkali, kitlachilis mamosenkaua ipan kauitl uan ken moneki tlajtolyolmelauali;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

IX.- Mokuis tlen ajkia siuaamanauatilsenkajketl uan tlakaamanauatilsenkajketl tlen tlajtolteilia, acabar de las Magistradas y Magistrados ponentes, los oficios de requerimientos de pruebas que se estimen pertinentes;

X.- Temaktilis amatlapatilkayotl noso amtlaixpantli tlen monekis;

XI.- Teuantis uan kikuajtlalis tetlatsakultiltajtoli uan tetlatsakultilnechikoli tlen monekis ipan tekikalko noso kiuikas nochi tlajtolxeloli tlen imako kitlalisej;

XII.- Kitlajtlachilis uan kisenkaus nochi tlajtlachilistli tlen amatekiyekantli tlen tlanauatilsenkajtl tlen mouikatikaj ipan seyok tlajtolteili;

XIII.- Kisenkaus tekichiuali tlen monepantia ika tlajtlachiltokili, tlamachtilispa, kualtekilispaj, tekinextilka, kuatekiyelantli uan tlen tlajtolmoyaual tlen ika monechikos tekinauatiitemoli;

XIV.- Kitekos uan nojquia teuantis ipan isenkaual, monechikos, imaljuili uan iajojka tlen amatlajkuiloltinij tlen onka ipan amaaajokli tlen mouika ipan tlajtolteili; uan

XV.- Sekinok tekichiualnauatili tlen ipan amanauatili moaxkatijtok, yani amanauatilkuiloli uan srkinok tlanauatili tlen ipan iteki motekiuis.

Senpouali uan chiknaui machiyonauatili. Ajkia kiyekanasej tlajtolteili kintlalijtosej ajkia injuantij amanauatilsenkauanij ajkia kipia tlayekannauatili tlen tlajtolteili ipan kani moijkuilos uan kipias yani tekichiuali:

I.- Kijkuilos ipan amochtli tlen tlajtolteili, amatlaleijlili tlen kiixneskayotia axkuali mouikak se tekinauatiitemolpejpentli, tetlatsakuilnotsali tlen tekinauatiitemoli uan tlachiualistli tlen ika motlatsakultis, tlen monauatis ipan ni tekichiuali;

II.- Kimoyauas ininmako aijkia kipiaj tlamauatili ipan tlajkuilolkalko tlen tlamachtili uan amatekichiualyekantli tlen moijkuilojtok ipan tlajtolteili, tlajtolkuiloli tlen uajkapa moixtlaltok uan nojquia tlanauatiilkulolpa machiyotlpouali onpouali uan kaxtoli uan eyi ome itlapanka tlen ni amauatili;

III.- Kiyekanas uan kitlajtlachilis tlajtollayolmelauali tlen tlajtolteili ma mouika ipan kauitl uan kenijkatsa moneki mosenkauas;

IV.- Kipanoltis amatekiyekantli tlen moxelojtos ipanpa tlen tlajtolteili;

V.- Kikualajokuis amatlajkuiloltinij tlen moijkuilojtos ipan tlajtolteili;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakuitili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VI.- Kiyekanas ika tekuajyekanketl tlen tekikalko tlen teposmekakuiloua nochi tlajtolxeloli tlen mosenkajtok ipan tlanechikoli, ma momoyaua ipan teposmekamoyajtli tlen tetlatsakuijnechikolkali;

VII.- Kiyekanas ikualsekauali tlen inechikol, tlaxexeloli, tlatekoli uan iajojka tlen amatlajkuiloli tlen mouika ipan tlajtoltetili; uan

VIII.- Kinechikos amatlajkuiloli tlen mosenkajtok, kema asis kauitl uan ken kiixneskayotia amatlanaauatili tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok tlanajnauatili tlen ipanpa moixneskayotia tlen ika moneki mouikas kuali tekichiuali.

Senpouali uan majtlaktli machiyonauatili. Ajkia kiyekana tlanaauatili tlen ajkia teamamaktilianioj kintekimakatosej ipan sekij tlajtoltetili uan kipiyasej yani tekinauatili:

I.- Kiselas tlen tekinauatkalko tlen tlamachtili uan amtekiyekantli tlen tlajtoltetili tlen moneki, tlanaauatilasili tlen kiixnextis kenijkatsa mosenkauas amatlanotsali uan mouikas tlateijlinotsali;

II.- Kitekiuis ika kuali semanauaktekichiuali ipanpa tlen nochi tekichiuali tlen kitlaliaj imako;

III.- Kisenkauas tlayolmelauali kauitla uan kema moneki, kiixtlalis ipan amtlajkuiloli kenke mosenkaua ni tlanechikoli;

IV.- Kisenkauas tletsakuijnechikoli tlen kitlalisej imako, kitlalanas amatlajkuiloli tlen talxeloliasili;

V.- Kiixnextis amatlajkuoltinij tlen kimaktilisej, ijkino ken tekichiuali tlen Uexkaltlanauatilkali;

VI.- Kisenkauas nochi ajnemelistli tlen moneki tlen ika moteposmea ajokus mochi tlen mouikas ipan tlanotsali tlen tekuajkemej kanij ya niteuantis;

VII.- Kiuikas tekichiuali tlen kimaktilisej, ika ipaleuijkaj tlen ajkia injuantij tekichiuaipan Uexkaltlanatilkalko uan tetlayekannauatili; uan

VIII.- Kiuikas ijkuijlojka tlen amatlanotsalmaktili tlen kiuikas, ipan amochtli kani moijkuiloua nochi tlen mochiau ipan Uexlatlanauatilkali.

Senpouali uan majtlaktli uan se. Ajki tekitlapaleuuiyanij tlen tlajtoltilmoyajtli kipiyasej yani tekichiuali:

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakuiltili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

I.- Kisenkauas noch i moneki tlen ika kiajokus ipan teposmekatl noch tekua jtlanotsali kani teuantisej ajkia tlajtoltilisej uan kanij nojkia teuantis;

II.- Kiixtlalis ipan amatlajkuilolajoktli amanextili tlen kiselis ipanpa tlen tekitlenskenkauali;

III.- Kimachiyotlalis iuan kimachiyotlalis noch tlaxeloli tlen kinechikos ipan amajoktli tlen tlajtoltili tlen kiuikatis;

IV.- Tlapaleuis ipan tlajtoltili tlen kiaxkatisej, ipanpa itlajtlachilka tlen nekilistli uan tomitekiuiili tlen tekitemoltlanechikoli tlen axkana kuali mosenkajtos uan ika mosenkauas ni kamanali;

V.- Tlapaleuis ipan isenkauas tlen amatekiyekantli tlen moneki moxelos uan kitlalisej imako, ika ipanleujkaj tlen Uexkaltlanauatilkali uan amatekiyekantli tlen mouika;

VI.- Kisenkauas ken moneki inechikol, tlaxeloli, mokuitlauili uan iajojka tlen noch amajoktli tlen monechikoua ipan amajoktli tlen itokilkka tlen tlajtoltili; uan

VII.- Kiuikas noch sekinok tekichiuali tlen kitlalis imako ajkia kiuika tekitlanauatili noso ajkia tetklajtoltili kani ya moikuilojtok.

Senpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Tekikali tlen kiuika tlanautilxeloli kipias yani tekichiuali:

I.- Kiselas nochia amatinij tlen kinauatiliaj tetlatsakuilkalpa, noso se tekikalko tlen tlatskitok ininuaya;

II.- Isijkapa kisenkauas kanko tlen kani moselis noch amatinij tlen kinnautiliaj;

III.- Tlan amatlakuioli tlen ipanpa axkualtlanechikoltekitemoltetlaijili, moneki kimatiltis ajkia kiuika tlayekanali ipan Uexkaltlanauatilkali tlen kipia yni tyalnauatili;

IV.- Kisenkauas noch tekichiouali tlen monekis tlen ika kiteposmekaajokus amatinij tlen axkiali iukali tlen tekinautiltemoli tlen asis imako;

V.- Temaktilis amaselili tlen tekikalko tlen kiuika tlanautili;

VI.- Kiuikas itlajkuilil tlen amatinij tlen monepantia ipan amochtli tlen kani moixtlalia noch tekichiuali tlen Uexkaltekinautili;

VII.- Kiuikas tekichiuali tlen kitlalisej imako ipanpa ipaleujka tlen Uexkaltekinautili; uan

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VIII.- Sekinok tekinauatili uan sekinok tekichiuali tlen kiixnextia amatlanauatiuli, uani tlajamatlanauatili uan sekinok amanauatilyekantli tlen moneki.

Senpouali uan majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Ajkia matlanotsalmatiliyanij uan tekikalko tlen kani mon auatia amatlanotsali tlatskitos ipanpa Uexkaltlanauatilkalko.

OME TLANECHIKOLI TEN AMATLAKUILOLAJOKUIYANIJ

Senpouali uan majtlaktli uan naui machiyonauatili. Siuaamanauatiltlajkuilojketl noso tlakaamanauatikuilojketl tlen kipia nauatili kiyekanas tekichiuali iuaya se akajya itlajkuiloltlanketl uan tekikalko tlen tlapaleuilyekanketl, uan inintekij elis semaktli tlapaleuili.

Tekikalko tlen semanauak tlayolmelauali uan tlamoyaual nojkia moijkuilojtoej ipanpa tlen tekinauatilemoli uan motekiuissej ken tlapaleuiyanij ipan imoyaual tlen tekichiuali tlen sekonok tekikali tlen tetlatsakuilnechikoli.

Senpouali uan kaxtoli machiyonauatili. Ajkia kiyekana tlajkuilolkali tlen ajkia tekinauatilyekanketl kipias yani tekichiuali:

I.- Kinyolmelauas ajkia kipias tekinauatilyekanketl, tlen amatlajtlanili nosos tetlajtlanil tlen, ipanpa tlen itekichiuali, tlen kichiuj tekikaltinij tlen tetlatsakultilkalnechikoli;

II.- Kiselim uan kimoyauas amatlajkuiloli tlen kitlajtlanis alkia kipia tlanauatilyekantli;

III.- Kitekos tekinekilis uan iasika tlen tlajtolasili tlen ajkia kiyekana tekinauatili tlen tetlatsakultilkali uan motlajtlania ma ni mosenkaua;

IV.- Kiyekanas amaijkuiloli tlen kisenkauas ajkia kiyekanas tekinaualtekanketl;

V.- Kiyekanas ika kuali tlanechikoli, tlaxeloli, itetilka uan iajojka amatinij tlen kisenkauas amaajoktli tlen kiyekanas ajkia kiuika tekinauatilyekanketl;

VI.- Temaktilis amatlanechikoli tlen tlajokamatinij tlen monechikos, kema asis kauili uan ken moijtoua ipan amanauatili tlen amatlaajoktli tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok amanauatilyekantli ipan ni tekichiuali; uan

VII.- Sekinok tlen kitekimakas ajkia kipia tekinauatilyekantli.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Senpouali uan kaxtoli uan se machiyonauatili. Ajkia kiyekana tlapaleuilnotsali tlen tlanautilpaleuiyanij, kipiyasej ya ni tekichiuali:

I.- Temaktilis iasika tlen tetlajtolpaleuili tlen ajkia kipia tekinauatelyekantli uan tlen tlanechikoli uan tekikalko tlen tlatsakultilkali;

II.- Kisenkauas amatekiuasantli, amatekimatketli uan katlia ueli amatlajtolmanauilkuiloli tlen tetlatsakultilkali, tlen monekis ika ya mosenkauas amatekichiuali;

III.- Kisenkauas tlatejtemoli tlen tetlapaleuili uan amatlajkuilyekantli tekichiuali tlen moyolmelaua ipan amatlanauatili ika ome ixelka, iixpa tlen katlia ueli Mexiko tekuajyotl, tlen tekitlalnechikoli, chinankotlanauatilka uan sekinok tlen ininselti monauatiyaj;

IV.- Motejtemos tlamoyauali tlen tlanajnauatili, tlanautili, tlajtolsenkajtli noso sekinok tetlajtoltlanechikoli noso amatlasenkauali ipan tlanechikoli, ipan amatlajtolmoyauali tlen tekikotonkali;

V.- Kinechikos uan kiyekanas tlanechikoltinij ininuaya Tlanechikoli tlen kitlajtlachilia kenijkatsa uan tekinauatelyekantli, uan tlatejtemoli tlen moneki ika kuali mosenkauas tekitl, ika ipaleuijka uan teipa momoyauas;

VI.- Kitekos tlan ajkia amasenkauanij uan tlanauatelyekantli tlen tekitemoli, ika tlajtik tlanautili uan amatekiyekantli tlen tetlatsakultilkali, moyankultis uan tlan kejni moneki mochiuas uan poixtlalis kenijkatsa mokuajkuajtlais;

VII.- Kitlajtlachilis tlanautili tlen tekinauatilemoli uan amatlanauatili tlen amasenkajketli tlen uala mexkotlalpa uan tlen chinankokontontli tlen ni mexikotlali uan katlia kisenkaua kuali tekichiuali uan ten moneki mokuajkuajtlais;

VIII.- Kitlajtlachilis, nellitas uan kikuajtlalis amatlanauatili tlen tekinauatilemox mexikotlalpan uan tlalkotontli tlen nochi tlamexiko tlalnechikoli ipan ininteposmekaj tlen tetlatsakultilkalnechikoli;

IX.- Kiyekanas, senkauas uan kitlajtlachilis kenijkatsa motlajtlanis tlajtolkuapanij nosos tlajtolkuamachiliyanij tlen tekichiuatej ipan tlatsakultilannechikoli noso amatlajkuilchiali tlen kinekis tekikalko tlen tetlatsakuilnechikoli;

X.- Kisenkauas ika kuali tlanechikoli, tlaxeloli, tlatekiuili uan iajojka tlen amatlajkuiloli tlen kisenkauaj amatinij ajkia kisenkauas tlen motekiuka ipan tekikalko;

XII.- Temaktilis amatinij iapn amaajoktli tlen mouikatikaj, kema mosenkauas tekitlajtlajmoyajtli uan amatinij tlen nelmoneki, tlen motlachilijtok ipan amatlanauatili tlen

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

amaajoketl tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok amanauatili ijkino ijki ipanpa tlen sekinok moneki; uan

XIII.- Sekinok tlen kimaktoris ajkia kiuika tekinauatiyekanketl.

Senpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Tekikalko tlen semanauak tlajtolkamanali uan tlen tlamoyauali kipias ya ni tekichiuali:

I.- Kiyekanas kualuikali ininuaya tetlatsakultilnechikoli uan ajkia ipan ya tekichiuj, ika ajkia tlajtolmoyauanij uan ajkia injuantis kisenkauaj tekinauatiletemoli;

II.- Kimoyauas ika nimajya tekinauatili uan tekichiuali tlen tetlatsakultilnechikoli;

III.- Kiyolmelauas ajkia injuantij teuantij ipan tlanechikoli katlia tlajkuiloltlayolmelauali tlen ipan tekinauatiletemoli momoyauas ipan tlayolmelaualmoyauanij;

IV.- Kisenkauas tlajkuilolmoyajtli tlen moneki kisas ipan kani tlayolmelauaj uan sekinok tlayolmelauanij tlen kichiuas tetlatsakultilnechikoli;

V.- Kikuajtlalis isenkaual tlen amatlayolmelauali tlen tetlatsakultilkali;

VI.- Kinpaleuis tlajtlachiltekikalko, tlamachtilyekantli uan ajkia kinextioa kenijkatsa mosenkauas tekinauatiletemoli ipan kenijkatsa mokualyekanas uan sekinok tekitl tlen mosenkauas ipan tetlatsakultilkali;

VII.- Kitelis ken monextia tekikali tlen tetlatsakultilnechikoli, ika imoyaual tlen iasika uan itekichiuali;

VIII.- Kitlalis ipan teposmekamoyajtli tlen tetlatsakultilkali, amayauaktli tlen teposmekatl, twitter, facebook uan sekinok teposmekatlajkuilolmoyajtli, ijkino ken teuantis ika sekinok tekikaltinij tlen ika tlayolmelauas amanauatili, tlanauatili uan amanauatili tlen tetlatsakultilnechikoli moneki kiasis uan tlen ika nimajya tlayolmelauas;

IX.- Kinankilis teposmekatlajkuiloli tlen asis ipan teposmekamoyajtli tlen tetlatsakultilkali, ika ipaleuilka tlen tekikaltinij tlen ipan ya tekichiuj;

X.- Kimoyauas tlajtlamantli tlen kijtlakoua uan injuantij kinkuesoua ipanpa tlen chinantinij uan altepetinij tlen tlalkotomitl, ipan tlajtolmakali tlen ajkia san maseualtlajtoli ajki mouikas ika inintlajtol;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakuiltili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XI.- Ika kuali kisejsenkauas, kixelos, kitetilis uan kiajokuis amatlajkuiloltinij tlen kinechikoua amaajuktli tlen kipia tekikalko;

XII.- Temaktilis amatlajkuiloli tlen moixtlalis ipan amaajoktli tlen monechikos, kema asis kauitl uan amatlanauatili tlen amatlajkuilolajoktli tlen tlalkotomitl ua sekinok amatlanauatili tlen tekichiuali;

XIII.- Kisenkauas tekichiuali tlen moneki mouikas ipan tlanechikoli uan tekinauatiyekantli, ikalajka tlen itekichiuali; uan

XII.- Nojkia ijki tlen moixneskayotia ipan amatlanauatili, tekiauajtlajtolpa uan tlen tlanautilpa.

Senpouali uan chikueyi machiyopouali. Amaseualkalko eli ajkia tekikalko tlen imako eltok tlajkuiloli, tlachilistli uan tlapejpentli tlen tlajtolasika tlen tomintekiuli tlen tetlatsakuilkali, ipanpa tlen tomintekiuli, kualtekitl, kualtlakayotl uan tlatsalankapa.

Itekichiuali, tepaleuis piltekicominkaltekiuli iuaya amasenkaualkali uan tomintekiuli, piltekikali tlen tekitlatekiultinij uan semanauak tekichiuali tlen ika mosenkauas itekitilkayotl.

Senpouali uan kaxtoli uan naui machiyonauatili. Ajkia elis tlayekanketl tlen amasenkaualkalko, moneki:

I.- Elis mexikoejketl nosos kipias mexiko tlakatketl, ipanpa tlen iyekyotekiuli ken sanmaseuali uan ken tekinauutilpejenketl; uan

II.- Kipias imanexkayotl tlen iuextlamachtili uan amatl tlen ika moixnextis itekimachtili, ipan tlajkuilolsenkajtli, tominpouali nosos sekinok tekikalko.

Onpouali machiyonauatili. Ajkia kiualika tlanautili ipan amasenkaualkalko kipias yani tekichiuali:

I.- Kimoyauas uan kisenkauas tlatekiultinij, tomintekiuli uan maseualtekitiyanij, tlen injuantij kinekis kitekiusej ipan itekichiuali tlen tetlatsakuilkalnechikoli;

II.- Kesenkauas amateyekantli tlen tomintekiuli katlia motekiuis ipan tetlatsakuiltinechikoli uan momaktilis ajkia kipia tlanautili ipan ya ni tekinatili.

III.- Kisenkauas uan kiajokuis tomintlatekiuli ipanpa tlen tlanautili tlen ajkia kiyekana tlanauatiyekantli tlen tekichiuali;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

IV.- Kipouas tlatekiultinij tlen asis uan iixpantla tlen tekichiuali tlen kinekis tetlatsakultilnechikoli, ken moixneskayotia ipan amatlanauatili;

V.- Kiyekanas tekichiuali tlen ika motetilis uan motlajkuilolajokuis ipan maseualtekichiuali tlen tetlatsakultilkali:

VI.- Kikuajtlalis uan kiuicas amatlalantli tlen tlatekiultinij uan tepostinij tlen tetlatsakuilkalnechikoli;

VII.- Ekisenkauas tokatsakpamitl tlen moneki ipanpa tlen sesej tlajtoltetili, tlanechikoli tlen amasenkajtli uan tlen semanauak tekitl tlen nochi tetlatsakultilkali;

VIII.- Kimoyauas ika ajkia kipia tlayekantlanauatili itlajtoltekichiuali tlen imako moixtlaltok;

IX.- Kisenkauas amatekiyekanketl uan amatinij tlen kiixnexkayotia ajkia maseualmej tlen tlajtoltetilisej, tlanechikol uan tekikalko ken moijtoua ipan tomintekiului tlen tetlatsakultikalnechikoli;

X.- Motlalis imako tlen ajkia kiuika tekinauatiyekantli, amatlajtolmoyajti tlen tekinauatkalko itlajtlachilistli;

XI.- Kisenkauas amatlyolmelauali tlen kinekis tlanechikoli nosos ika ajkia kipias tekuajkayotl ipan tekinauatiyekantli

XII.- Nojnochipa kiyolmelaus ajkia kiuika tlanauatiyekantli ipan tekichiuali, ipanpa tlen tekichiuali tlen moneki ipan tlaxtlauiltekiului uan tlajkuilopa tlen kimaktlijtokej;

XIII.- Kitejtemos kenijkatsa ika kuali tekichiuaas tekikalko tlen eltok imako;

XIV.- Kiasis uan kichiuas ma moajasi tlanauatili uan tekitekolnechikoli tlen moixtlalis ipanpa tlen matlatekiului tlen tlatekiultinij, maseualtekitiyanij uan tlen tominmoyajti;

XV.- Kisenkauas uan kiixtlalis ika itekiuilajoktli uan itlatekiuilmoyajti tlen tominmoyajti tlen ika momoyauas ikualchiuali tlen amatlaenkajtli tlen tetlatsakultilnechikoli itomintekiului;

XVI.- Kinechikos uan kikauas ma ika kuali mosenka tlen mokouas ipan tetlatsakultilkali, ipanpa tlen amatlanauatili tlen ika ya momoyajtok;

XVII.- Temaktilis tekichiuali aun kiyekanas tekichiuali tlen maseualmej tlen tekitichiuaj innuaya;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XVIII.- Kiixpantis ipan tetlatsakultilkali amatekitlaneuili ipan itekiyeantli;

XIX.- Kitlajtlachilis ika kuali tlanechikoli, tlaxexeloli, itetilka uan iajojka tlen moajokus matlajkuiloli tlen moamaajoktok tlen kiuika tekikalnauatili;

XX.- Monauatis amatlajkuiloli ipan amajoktli tlen monechikoua, kema mosasis kauili uan tlen moixtlaltok ipan amatlanauatili tlen amajoktli tlen Hidalgo tlalkotomitl uan amanauatili tlen motekiuuis ipan ni tekichiuali; uan

XXI.- Sekinok tekichiuali uan tekinauatili tlen kinmaktilis tlanechikoli uan ajkia itsok itlayekanka tlen tekitl.

Onpouali uan se machiyonauatili. Ajkia kineki elis tlanautijkayekanketl ipan se Tekikaltominpojketl uan tominpiyali uan tekikaltekitlaneuil, ijkino ken tekikalko tlen tlamantinpiyali uan uextekikalnauatili, moneki:

I.- Elis mexikoejketl nosos kipias mexiko tlakatketl, ipanpa tlen iyekyotekiuili ken sanmaseuali uan ken tekinauatiipejpenketl; uan

II.- Kipias imanexkayotl tlen iuextlamachtli uan amatl tlen ika moixnextis itekimachtli, ipan tlajkuilosenkajtli, tominpouali nosos sekinok tekikalko.

Onpouali uan ome machiyonauatili. Tekiteposmoyaualkalko eltos imako tlen amasenkaualkalko, uan kipias yani tekichiuali:

I.- Kinpleuis ajkia tetlajtolpaleuiyanij tlen tlatsakultiltekitl uan teposmekatekiuili, tlen ika momakas kuali itlachilka tlen tlatsakultiltekichiuali;

II.- Kisenkauas amatokatsauali tlen tlenmoneki tlen ika mitlajtlachilis tlateijjlili tlen axkualchiuali tlen tekinauatiitemoli;

III.- Kisenkauas uan kichiwas teposmekatlatekiuili tlen ika kitetilis tlayolmelauali tlen axsanse tekikalnauatili tle tetlatsakultilkalnechikoli;

IV.- Kiyantis uan kitlajtlachilis ma kuali tekichiua teposmekatlajkuilomoyajtli tlen tetlatsakuilkali, ijkino ken kiyekanas nochi tekikalko, iyankuiaj tlen tlayolmelauali ken motlajtlania amatlanauatili, uan sekinok tlanauati tlen tetlatsakultilkali moneki kiajasis uan kimoyauas ika imelajkapa;

V.- Kiajokus tekichiuali uan iselili tlen teposmekatekiuili;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VI.- Temakas paleuili ipan teposmekatekiuili, tlamachtili uan kualtekichiuali, tlen kenijkatsa kitekiusej uan kiijitskisej teposmekatlatekiuiltinij tlen momaktilijtok ma motekiui ipan kalia ueyi tekikalko tlen tetlatsakultilnechikoli;

VII.- Temaktilis kenijkatsa kualtekitis uan mokualtekiuis teposmekatinij tlen tetlatsakualkalnechikoli;

VIII.- Kisenkauas matlajkuilolyolmelauali tlen kintlajtlanisej ipan tlanechikoli, ajkia kipiaj tlayekantlanauatili noso amasenkaualkalko;

IX.- Kitejtemos kenijkatsa ika kuali motekichiua ipan tekikalko kani ya tekichiua;

X.- Temaktilis tepostaatekiuipaleuili uan kinyekanas ipan tlamachtili tlanechikoltlajtolpaleuiyanij, tlen ika kimaljuisej uan kualajokusej nochi amatinij ipan teposmekatl tlen tetlatsakultilkali;

XI.- Kiyekanas uan kitekos ikualsenkaual, tlanechikol, maljuili uan ajoktl tlen amatinij katlia moajokui ipan itekikalko;

XII.- Temaktilis amatlajkuiloltinij ipan inechikol tlen amaajoktl, kema asis kauitl uan ken kiixneskayotia amatlanauatili tlen amaajoktl tlen Hidalgo tlali uan sekinok amatlanauatili tlen moijkuiloua ipanpa;

XIII.- Kisenkauas tlekipochiuali tlen kitlalis imako tlanechikoli, ajkia kiualika tekitlanauatilyekantli nosos amasenkaualkalko, ipan itekichiuali; uan

XIV.- Sekinok tlen eltos ipanpa tlen amochamatlanauatili, tlanautilpa uan tlanauitltinij.

Onpouali uan eyi machiyonauatili. Ajkia kineki elis ajkia tlavekanas ipan tlanechikoltetlatsalankalko, moneki:

I.- Elis maseuali tlen tlauasania tlen taakattok ipan Hidalgo tlalkotomitl, kipia iyekyok ipan tlapejpenili tlen motekitemoyanij uan noteuantis ipan tekinauatiemolnechikoli; uan

II.- Kipias iamamachtili tlen kiixnextis kitlamiltijtok uextlamachtili uan iamatlen ika tekichiua, uan naui xiuitl tlen tekichiualixpantli.

Onpouali uan naui machyotlanauatili. Tlanechikoltlatsalankalko kipioas yani itekichiuali:

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

I.- Kijkuilos uan kikualtlachilis tlajkuilolyolmelauali tlen kitlajtlanis tetlatsakultiuilnechikolkali ipanpa tlen Mexkoteposmekatlatsalankali, ika teposmekatlajtolmoyauali uan inixpa tlen tekitiyanij;

II.- Kinechikos, uikas uan kimoyauas semanauak tlajolmelauali tlen amatlajkuiloli nosos tlatetsopaltlajtoli tlen tetlatsakultilnechikolkalko;

III.- Kinechikos, kimoyauas uan kitokilis amatlajtlanili tlen tlayolmelauali katliia temaktilis tetlatsakultilkalnechikol;

IV.- Kiamatlalis itekichiuali tlen tlanechikolkali;

V.- Kinpaleuis ajkia maseualmej ipan isenkaual tlen amatlajtlanili tlen ika kiixmatisej tlayolmelauali uan tlan ijkino moneki, kinyekanas pan iixmatlkaj tlen maseualmej tlen tekichiuanij;

VI.- Kisenkauas itokilka tlen amatlajtlanili tlen moneki katlia ika motlajtlaniaj kiasisej tlayolmelauali;

VII.- Kiuikas amatlayolmelauali tlen ajkia injuantis motlajtlaniliyanij;

VIII.- Kitlajtolmaktilis ajkia monechikouaj ipan tetlatsalankalko kenijkatsa motokilis tlajtekichiuali tlen ika moajasias iajachi kuali tlapaleuitltemoli tlen ika moasis amatlajtlanili tlen tlayolmeeuali;

IX.- Kiuikas tlajkuilopa amatlajtlanili tlen ika motlajtlaniaj tlayolmelauali, tlajtolyolmelauali, tlasiyka, ipatikayo uan imoyaual;

X.- Kitejtemos uan kisenkauas tlajtoltetili tlen tlanechikoltemoli tlen ika tlatsalankapa moajasias kualitstoli ipan tekichiuali;

XI.- Kiyoltetilis tlatsalankapa uan itlaajasili tlen tetlatsakultilkalko;

XII.- Kisenkauas ika kuali inechikol, tlaxeloli, ajoktli uan tekojtli tlen amatinij katlia monechikoua ipan amaajoktli tlen onka ipan tekikalko;

XIII.- Temaktilis amatlajkuiloltinij tlen amaajoktli tlen monechikojtok, kema moajasias kauitl uan ken moixtlaltok ipan amatlanauatili tlen amaajojetl tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok amanauatili ipan ya ipanpa; aun

XIV.- Sekinok tlen moixtoma ipan amatlanauatili tle ipan ya motekiua.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Onpouali uan makuili machiyonauatili. Tekikalko tlen tekitlajtlachilistli, tlamachtili uan tekikualsenkauali tlen tekitlanauatitemolpejpentli eli tlanechikoli tlen tlatskitok ika tetlatsakultilkalko, katlia uelis kikuatlajtlachilis, kinkualtekinextis, yekanas uan nelkualtekichiualmachtis ajkia injuantij tekichiua j ipan tetlatsakultilkalko, ajkia injuantij kiyezanaj tekitemolnechikoli uan tlen sanmaseualmej.

Tekichiua s ken Uextekisemanauakmachtilkalko, katlia tlatskitos ipan Tlalkotonmachtilnechikolkal, katlia mosemakatok uelis temakas uextlamachtili maseualmej, ipanpa tlanauatili tlen moyelana ipan iyekyok tlen temaktlijtok ajkia kiyekana tlanauatili tlen tlanauatiyekantli katlia kitlepanita itekimaktli.

Onpouali uan chikuase machiyonauatili. Tlamachtilkalo uelis tekichiua s ika ajkia tlamachiyanij uan ajkia tlajtlachiyani tlen kiixnextis inintlajnauatili, tlen mopatiuijtos ika tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko.

Onpouali uan chikome machiyonauatili. Para ser titular del Instituto de Investigaciones, Profesionalización y Capacitación Electoral, se requiere:

I.- Elis maseuali tlen tlauasania tlen taakattok ipan Hidalgo tlalkotomitl, kipia iyekyok ipan tlapejpenili tlen motekitemoyanij uan noteuantis ipan tekinauatilemolnechikoli; uan

II.- Kipias iamamachtili tlen kiixnextis kitlamiltijtok uextlamachtili uan iamatlen ika tekichiua, uan naui xiuitl tlen tekichiualixpantli.

Onpouali uan chikueyi machiyonauatili. Ajkia kiyekana tlanauatili ipan tekikal tlen kualtlajtlachilkayotl, tlamachtili uan kualtekilistli ipan tlapejpentli tlen tekitemoli kipias yani tekinauatili:

I.- Kiixpantij amatipajtla yani tekikalnauatili;

II.- Kiyekanas tekichiuali tlen tlamachtili uan tlen ika moteuantis tekikalnauatili;

III.- Kisenkauas tlanauatiyekantli tlen tekikalnauatili, uan kiixtlalis makipatiukaj ipan tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko;

IV.- Kisenkauas uan kiixpantis amatlayekantli tlen ika motekitetilis tekichiuali, amatlanauatili tlen se xiuitekitilistli, amatekiyekantli uan sekinok amatlanatili tlen tekikalnauatili, uan monauatis ma mopatiui ipan tlanechikoli;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo
tlalkotomitl

V.- Kiixtlalis amatekiixkopinyekantli tlen tomintekiuli tlen se xiuitl kitekiuis tekikalnauatili, tlen
mopatiuis uan tlan ijkino monekis ipan tomintekiuli tlen tetlatsakultilkalko;

VI.- Kiyekanas, tlajtlachilis uan kipatiuis tekiyekantli uan itetilka tlen amatekiyekantli uan
amochtekiyekantli tlen tlamachtili, tlen ipanpa uextekimachtili, tlen imako tlen tekikalnauatili;

VII.- Kiyekanas, tekos uan kipatilis amatekiyekantli, kinejnechikos, uan kisenkauas
amatekiyekantli tlen tlamachtili, tlajtlachilkali uan tekiyankuinextili;

VIII.- Kiyekanas uan kitekos amatekiyekantli ichuialis tlen kualtlajtlachilistli tlen kixekana
tekinauatilkali, ipanpa tlen tlanauatili tlen tetlatsakuilkalnechikoli itlanechikoli;

IX.- Kitlajtlachjilis, nechikos, xelos, yekanas uan kitekos tekitlamachtilyekantli uan tlen
itlajtlachilkayotl tlen tlajtlachilkali, ika ipatili tlen tetlatsakuilkalnechikoli inechikol;

X.- Etemaktilis amatlamachtltlantli, tlamachtiltekuemtl, tlamachtilamatl uan sekinok amatinij
tlen tlamachtili tlen ika moixpantis inintlamactil, tlen Uexsemanauakmachtili, tlen temaktiltok
tlajtlachilkali;

XI.- Kiixneskayotl uan ikuilos matlamachttilpatili, amakualtekimachtilchiuali, uan sekinok
amatinij tlen kimoyaas tlajtlachilkali ika katlia mopatiuis amtlajkuilolyekantli tlen tlamachtili,
kualtekichiuali uan iyankuiya tlen tlamachtili;

XII.- Kimoyaas tlamachtilamatlanka tlen ika moixnextis tlamachtiltekitl tlen onkaj ipan
amaajoktl tlen tlajtlachilkali;

XIII.- Temaktilis, yekanas uan tekos amochtli kanij kikuilos isenkaual tlen amaixpantli
tlamachtilpejpentli noso tlen xiuipanoli uan amatinij tlen tlamachtili uan sekinok tlen kinekis
tlajtlachilkali ipan itekichiuali;

XIV.- Kiixtlalis uan yelanas isenkaual tlen tlajtolmoyaual, tlanechikoltlajtolmoyaual,
kamalistli, tlen ika momoyaas iixmatka tlen tekitemoli tlen kipatiuis tlanechikoli;

XV.- Kitlalis kenijkatsa motekichiwas, mosenkauas tlayekantli uan itekiul tlen amochkali tlen
tetlatsakultilkali, tlen kitlajtlachiltis kenijkatsa motekuijtitkaj;

XVI.- Kyejyekanas uan tlajtlachilis itekiul tlen tekikalnextili, tlamachtilkalko uan kantli kani
mosenkauas tekimachtilistli uan tlen kualtlajtlachilistli tlen tlajtlachilkali;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XVII.- Kiyekanas uan tlajtlachilis ikualsenkaual uan kualtekitilistli tlen teposmekatlajkuiloli, teposmekamoyajtli, pilkantilistli, uan kantli kani motekliuis teposmekatlajkuiloli uan mekamoyajtli tlen tlajtlachilkali;

XVIII.- Kitekinechikos ni tlajtlachilkali ika sekinok tlajtlachilkaliyekantli, tekikalko kano mokuatlajlamiktia uan mosenkaua kualtlajtlachilistli, tlanechikoli tlen semanauak maseualmej uan sekinok tlanechikoltinij:

XIX.- Kijejyekanas uan kitejtemos kenijkatsa moamatejtemos uan mosenkauas tlasenkauali tlen tlapaleuili, tlen kipatiltijtos tlanechikoli;

XX.- Kiyekanas uan motlajtlachilis imaktli tlen semanauak tekichiuali uan tlamachtitkichiuali, ijkino ken iteuantil noso teuantikilka ipan tlatsakultili, ipan tetlatsakultilnechikoli;

XXI.- Kiyekanas uan kitekos ikualnechikol, tlexexeloli, ajojka uan ajoktli tlen amatinij tlen monechikoua ipan tlajtlachilkali;

XXII.- Kitlajtlalis amatlajkuiloli ipan ajokamanechikoli tlen tlanechikoli, kema asis kauitl uan ken moiwtoua ipan amanauatili tlen manechikoli tlen Hidalgo tlalkotomitl uan sekinok tlanauatili ipanpa; uan

XXIII.- Sekinok tlen kiixtlalis amatlanauatili uan sekinok tlanauatili tlen uelis mosenkauas nosos kiixtlaltos ajkia iytsokej ipan tlanechikoli.

Onpouali uan chiknaui machiyonatili. Tekikali kani moajokui amatinij eli ajkia kitekos, kualpiyas uan kitekiuis ika kuali amatlajkuiloli tlen iaxkatil tlen tetlatsakultilnechikoli, ijkino nojkia ken mokauas ken ajkia kitekos amaajoktyli tlen monechikojtok tlen hijtolpanoli.

Ajkia elis itlayekanka moneki kipias kuali iixmatka tlen tlajlamiktili noso se ome xiuitl ipan amaajoktekitl.

Onpouali uan majtlaktli machiyonauatili. Tekikai tlen amaajoktli tlatskitis ipan uexkaltlanauatili, uan kipia yani tlanauatili:

I.- Kiamatlalis, tekos, ajokus uan kialpias amatinij tlen tetlatsakultilkalko, ipan tetlatsakuiluikali;

II.- Kisenkauas, ajokus uan tlajtlachilis amaajoktli tlen tlanechikoli uan tlen ijtolispanoli tlen tetlatsakultilkalko, uan amatinij tlen moneki, ken moixpantia ipan tlanauatili tlen ajkia injuantij ammanauatilsenkaua iapn matlajoktli uan sekinok amaajoktli tlen moneki;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

III.- Kitlachilis amatinij tlen moixtlalis ken tlantok itekiui, ma kuali monechikojito, ken moixtlalton ipan tlanauatili tlen amaajoktli;

IV.- Moijtos ajkia maseualmej motekimakatok ma kiajokuikaj amatlajkuiloli tlen mouikatij, katlai ueli axkualsenkauali noso axkualeltoli tlen kitlachilis onka ipan amatilnechikoli noso ipan amatinij tlen kimaktiselj tlen moajokuis ipan amaajoktli tlen monechikoua, ipanpa tlen ijkino, mosenkauas noso motlachilis kenke axkana ueli moammaajokui;

V.- Kisenkauas amanextili tlen kenijkatsa mosenkauas nauatiltekojti uan tlamantlatekiuili tlen ika motlajtlachilis uan mosenkauas tlajtlajtlantli tlen ajkia amatlajokusej, tlen ika kisenkauasej, nechikosej, tlamakauali, tlanechikoltlajtlantli, ipatili uan matlajtoltlalistli, ijkino ken imaluijka tlen amtlajkuiloli;

VI.- Tepaleuis ipan imatka tlen amaixkopinkayotl uan ipatiltli tlen amatinij tlen tlaojonka ipan amajojetli tlen onka ipan kalnauatili tlen amatlatekojti tlen elytok imako;

VII.- Kisenkauas xiuiamaselili tlen nochi amatinij tlen moasitok tlen axkualtekitemolchiuali itlateijilili, katlia moyolmelauas ajkia kipia tlanauatili ipan uexkaltekinauatili uan teposmekatekikalnauatili;

VIII.- Kiyekanas tekichiuali tlen ipatili uan kani asis amatinij, ipanpa tlen tlanauatili, ipan inauatika uan tlayplmelauali tlen uexkaltekinauatili uamn tlen ajkia kipia tlanauatiyekantli;

IX.- Kitekos nochi amatlajkuiloli tlen momoyaus ipan teposmekatl tlen amatlajtolmoyajtli tlen amaajoktli, ipanpa tlen amatlajkuilolyekantli;

X.- Temakauas ma motlajtlachili amatlajkuiloltinij, iixkopinka noso itlalanka tlen tlaixkopinajoktli tlen amatinij tlen moajoktok;

XI.- Kiixtlalis ipan tlanechikoli tlayejyekoli tlen moneki tlen ika motekiuis amaajoktli, itekoijtli uan iyankuiyaj ipan tlasenkauali uan itekiui tlen amaajoktli;

XII.- Momaktoris amaxpantli, itlamika tlen amatlanechikoli, imachiyotlalili tlen amatinij, amatlajtsontli uan ipiuilka tlen ipan ya moajaxitia, moixtlalitis machiyotlpouali tlen kiixnextis;

XIII.- Kisenkauas uan kitekiuis, ininuaya ajkia teposmekatekiuiyanij, kenijkatsa motekiyanas uan motlajtlachilis teposnekamoyajtli tlen amaajoktli tlen tetlatsakultilkali;

XIV.- Kisenkauas tekichiuali tlen kitlalis imako tlanechikoli uan ajkia kiuika tekitlanauatiyekantli, ipanpa tlen itekinauatilmaktli; uan

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

XV.- Sekinok tlen moajasis tlen amatlanauatili, nauatilpa uan tlen machiyonauatilpa.

**NAUI AMAKOTINTLI
TLE IKA TLAJTIK TLATEKOJTLI**

Onpouali uan majtlaktli uan se machiyonauatili. Tetlatsakultilnechikol kipias se tlajkike tlen kitlajtlachilis, ni tlanejnechikoli kipias iseltitlanauatili tle ika tekichiwas uan tlen tlapaleuiltemoli tlen ika kitetilis itekichiuali uan isenkaual, kitekos ma tomintlaxtlauilmoyajtli tlen nochij ma motekiui uan uan momoyaua ipanpa tlen tlanauatili ipan ineltekiuilpa, ijkino nojkia, kiyekanas ma kuali motejtekiui tlaxtlauili uan kitekos icasika tlen tlayekantli tlen tlanauatilkali.

Onpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Tlajtlanechikoli kipias se tekiyekanketl ajkia kiixpantis uan kipias ajkia tlanechikoli tlen kiijitasej itekichiual, tekimakali, uan kenijkatsa kitlachilis iteki, katlia tlanauatili axkana uetsis imako tlen sanse maseuali, nojkia ijki, kipias maseualtekiuili, tlatekiuitinij uan tomintekiuili tlen ya uelis ika kiajasis itekichiuali.

Tlanechikoli tlen tekichiuali, elis ajkia kisenkauas tlajtlachilistli, ipatilitli uan isenkaual tlen tlajtolijtoli kani moixneskayotia amatlasenkauali, ken mijkuilojtok ipan machiyonauatili majtlaktli tsontli uan chikueui tlen amanauatili tlen amatekichiuali uan amatlanauatili tlen tlatekiuitinij tlen tlatsalankapantetili.

Ompouali uan majtlaktli uan eyi machiyopouali. Ajkia kipias tlanauatili ipan tlajtlanechikoli tlen tekitachiltli kipias yani tekinauatili:

I.- Kiixpantis ika tekiyotla tlajtlanauatili tlen tekitlachiltli tlen imako eltok, ipan tekitl tlen ya kiixpantia;

II.- Kintlajtlanis ajkia tekichiuanij, tlayolmelauali uan amatlajkuiloli tlen ika moneki kisenkauasej inintekinauatili;

III.- Kiyekanas tekichuali tlen ika kikuajtlalis ika kuali tlajtlachiltli, tekikuajtlalili uan tlen kuajtlalili, tlen moixpantia ipan tlajtlachilistli uan tlajtolnauatili tlen mosenkajtok, nojkia ijki sekinok tlen mosenkajtok ipan sekinok tekikali tlen tekitlajtlachiliyaj;

IV.- Kitekitlajtoluis uan tlayolmelaus tekitlatekiuili tlen amasenkajli ken moneki, tlen moixtlaltok ika tekichiuali tlen uala tlen imako tlen tlajtlanauatili tlen tekitlachiltli;

V.- Kijkuilos uan kiajokus ininaxkatil tlen tekitiyanij tlen tekichiuaipan tetlatsakultilkalko, ijkino ken imoyajka tlen amatinij tlen ipanpa moixnextis tlen se kipia;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VI.- Kisenkauas se tlachilistli tlamanelolpa tlen ininaxkatis tlen kijkuilojtokej tekichiuanij tlen ika kiixnextis imelajka inintlayolmelauali. Tlan ipan tlajtlachiltli onkas tlamanli tlen axkana kuali moixtlaltok, kisenkauas amatlajkuiloli tlen tlatsakultili tlen moneki;

VII.- Kitlachilis tlanauatillxpantli tlen kani moixnexkayotia tlatsakultili uan amatokilka, tlen ika moixtlalia axtekimantli noso amatokilka tlen kenijki motlatsakiltokilis maseualtekitiyanij uan ajkia motlanamakiaj ipan tetlatsakultilkalko, uan tlan ijkino monekis mojkuilos, ipan tekuajmej tlen ininmelak, tlatsakultili tlen momaktilitok ajkia santlanamakanij uan tekitiyanij tlen tetlatsakultilkalko;

VIII.- Kitajtlachilis ma itokilka tlen temaktilistli uan tlaselili tlen kisenkauas tetlatsakultilkalko mosenkaua ipanpa tlen amanauatili tlen moixtlaltok;

IX.- Teuantis ipan tlanechikoli uan tekuajkayotl tlen tlanuatinpa moixnextia;

X.- Momaktillis ajkia tetlatsakultiyani tlen tekinauatiitemoli itlajtlachilkka uan tlajtlachiltli tlen mosenkauas uan ika motekos tlan melauak uan tlanauatitekiui mosenkajtok tominmoyajtli uan tlen tlaojonka ipan ya, ijkino ken ikaultekiuli uan tlanauatitekilpa tlen ajkia tekichiuanij ipan isenkaual uan tekichiuali, katlai momaktillis ajkia kipia tlanauatili ipan Uexkaltlajtlachiliyanij tlen Hidalgo tlalkotomitl uan amatlasenkauakalko;

XI.- Kiantetilixpantis tekichiuali tlen mosenkauas ipanka itekinauatiipa; uan

XII.- Sekinok tlen ixnesis tlen amochtlanaauatilias, kualtekichiualnauatili uan matlanauatipa.

Onpouali uan maitlaktli uan naui machyonauatili. Amatleixpantilyekantli uan tlen tlatsakultili tlen moakatis ajkia tekitis ipan tetlatsakultilkalko, mosenkauas ipanpa tlen s procedimientos administrativos y sancionadores de las y los servidores públicos del Tribunal, se realizarán de conformidad con lo establecido en la Tlanechikolamatlanauatili tlen tetlatsakultilkalko tlen motekinauatiitemoyanij tlen Hidalgo tlalkotomitl, Amatlanauatili tlen mexuextekinauatili tlen axtlajtlakoyanij, Amatlanauatili tlen tekikualchiuali tlen tekitiyanij ipan Hidalgo tlakotomitl uan sekinok amatlanauatili tlen ipanpa uelis moixtlalis.

**EYI AMATLAJKUILOLI
TLEN TLANECHIKOLI TLEN TETLATEIJLILI IPAN TEKINAUATILTEMOLI; ITOKILKA
ITLAJTOTETILI UAN ISENKAUAL**

**SE AMAKOTONTLI
TLEN NOCHIUIAJ**

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Onpouali uan kaxtoli machiyonauatili. Tlatsakuilnechikoli tlen mosenkauas kani motetilis tlateijilili tlen axkualuikali tlen tekinauatiletemoli, mosenkauas ipanpa tlen itekiuajkayotl tlen siuaamanauatilsenkauanij noso tlakaamanautaisenkauanij, katlia uelis kipaleuis ajkia tekikali tlen tlamachtili uan amatekiyekantli tlen moneki, katlia motekiixnextis ken se tlajtlacghilijketl tlen kualtekichiuali.

Onpouali uan kaxtoli uan se machiyonauatili. Maseualmej tlen uelisej kiselisej amtlajkuilolnitsali uan moixpantise iapn axtlatsakuoltilpa, uelisej;

I.- Kitlajtlachilisej uan axmokauilisej ma mosenkaua tetlatskultilnotsali; uan

II.- Kiselisej selisej amatinij tlen motekiuajtlaltok injuantij niniaxkatil, achtika tlakuamachilpa uan iselkaamasenkaual.

Onpouali uan kaxtoli uan ome amochtlanauatili. Anatlajkuiloli tlen axkualtekitemoltlateijilili tlajkuilolpa uan ipan teposmekamoyajli onka uelis kitlajtlachilis maseualmej tlen kinmakauiltosej ma kitlajtlachilikaj, nochipa kema yani axkana kitlalpachos inima uan ikla kuali tlajtoltejli uan isenkaual.

Ijkino niojkia, ajkia moixpantijtosej ipan tekiuajkayotl uelis kitlajtlachilisej, uelsi motlajtlanisej saniixkopinka uan amtlenauatilpatiltli iamateni.

OME AMAKOTONTLI TLEN AMATLAJKUILOLPANTLI

Onpouali uan kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Ipanpa tlen moixnextia ipan machiyonauatili kaxtoli uan eyi uan chikuase pouali se itlajkuiloltlapanka, tlen amochamatlanauatili, ajkia kipiayas tlanauatileyekantli, nima kinmaktis ajkia siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij tlen mixitlaltok amatinij tlen tetlaijlili axkualsenkauatli tlen tekinauatiletemoli uan sekinok tlajtolkotomitl tlen moneki mosenkauas, tlen ika motetilis uan mosenkauas matlayekanali tlen tlatsakultilyekantli, ipanpa tlen nikani ixnesi:

I.- Tlajtoltlachilistli monauatis ininpanpa tlayolmelauali tlen tlanauatileyekantli kaya kiyekana tekinauatileyekantli, uekalnauatilkalko, ininuaya siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij tlen kisenkauaj tlanechikoli, ika inelixnextili tlen inintsonkiskapamitl uan ken moajasitoik ipan tonali uan ipanpa tlen itokilka tlen tetlaijlili tlen axkuaniuikalyotl tlen tekinauatiletemoli, ipanpa tonali uan kauitl tlen moselis noso amatl tlen kimoyauas ijkia tekiuajkati ipan tlajtlachilistli tlen tetlatsakultilkalko;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

II.- Kamanaltlajtoli tlen onka ipan tlatetiltlajtoli momajmakas ika iuikal ijkia tekihciuaj ipan tekikali tlen tlamachtili uan amtekiyekantli tlen moixpantia, ipanpa tlen inintsokiskatokilpamitl uan itonalasili uan itokilka tlen iixpantil tlen kenijkatsa mosenkauas axkualtekitemoltlateilili;

III.- Kema motlachilis ipan ome noso sekinok tlanautilxontli noso tlaonkali momaka iuikaltlajtoli, panpa mokajkamaytitikaj ika iuikal tlatsakultiltlajtlantli, noso kuali, ma mo temoui tlatsakultili ika yani tlatejilili, se iuikal tlajtlantli uan kenijke motlajtlania, tlen kichius ma motlajtlachili ika iuikal itetilka, ajkia kiuika tekinauatili kimoyauas ipan tetlatsakiltlkalko amatlatejilili noso amatinij ininmako tlen ajkia siuaamanuatsenkauanij nos tlakaamanauatsenkauanij tlen achtopa kiukatok amatlachilistli ipan ya;

IV.- Tlan axkana itsos se siuaamanauatsenkajketl nosos tlakamanauatsenkajketl panpa kinnauijtokej ma kikixtitij seyok tekichiuali nosos kipiaj axtekilisamatl, tlan axànos tlen se chikonytonal, motikilis ika imaktli tlen tlaixtontli;

Tlan panos tonali tlen nikani moixtlalia, motekikotonas ipan seyok chikontonal tlen kitokilia tonalamatl tlen itekichiuali kema tlanki iteki uan motokilis se chikontonal teipa tlen sanpa motekikuis;

V.- Tlan momaktisjtok itekisenkaual se siuaamanauatsenkajketl noso tlakaamanauatsenkajketl uan motekikajteuan panpa kipia amatekipacholi, seyok tekitl momaktisjtok noso seyok tlamantli ika, ipanpa tlanautili tlen ajkia kipia tlayekannauatili uelis momaktis seyok siuaamanauatsenkajketl noso tlakamanauatsenkajketl ma kitokili ika itlajtlachilistli tlen amatinij uan ma kitikili iteki ipan ya uan kikotona kema sanpa asis amanauatsenkajketl tlen achtopa motekimakak ipan tlajtlachgilistli, nojka ijki ipan isenkaual tlen amatekitokilka tlen tlatejikilili tlen tetlatejilili monelneki isijkapa mosenkauas, ipanpa tlen tekinauatiemolnechikoli;

Ipanpa tlajtoli, motokilis iuikal tlejtoltokiltli tlen momakatok ipan se tlajkuilolkotontli;;

VI.- Ipanpa tlen isenkaual tlen tlatsakultiltlajtoli nosos ipanpa tlen katlia ueli axkualchiuali, yani tekichiuali eltos imako tlen siuaamanauatsenkajketl nosos tlakaamanauatsenkajkerl katlia kiixtlaltok achtiu tekitil;kilpa;

Tlan ipan tekichiuali tlen moixtontok, siuaamnauatsenkajketl noso tlakaamnauatsenkajketl axkana itstoj ipan itekichiuali ken moneki, uan ipanpa tlen motlachiltok ipan nauitlajtolkotontli, noso panpa iiisijkapaseloli tlen tlajtoli kejni kineki, ni tlajtoli momaktis imako tlen ajkia tekichijketl kitokilia, ken moiixtontok ipan se tlajkuilolkotontli;

VII.- Tlajtoltlachiyali kani moixtlalis ma mopatla itokilka tlen kenijkatsa mouikatij tetlatejilili tlen axkualtekitemolnauatiluikali, uan tekichiuali momaka ipanpa tlen tetlatsakuoiltlkalko tlen

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo
tlalkotomitl

mosemakak kiuikas itlaxeloli, kisenkauasej ajkia siuaamnauatilsenkauanij noso tlakaamanauatilsenkauanij tlen momelauaj ipan inintekij; uan

VIII.- Tlan onkas axtlaxelolnekili motokilis tlanauatili tlen mosenkajtika, yani tlan aximako eltok tlen siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl kixelos ni tlamtli, tlan ijkin eli yani momaktilos ajkia siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajkel ipan itokilka tlen itsonkiskatokilka, mojkuilos ipan amatlajkuiloli ken mopatlak siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl katlia moixtlaltok.

**EYI AMAKOTONTLI
TLEN IAMATIKILTLALILI**

Onpouali uan kaxtoli uan naui machiyonauatili. Kema ipan tetlaijili tlen tlamatlajtolmoyajtli tlen tlateijili katli kixineskayotia axkualmouikak tekinauatiltemoli tlen axiuikal amatlajkuiloli tlen momoyaua, panpa mokuapolojkej ipan itlalka ipan amatlateijili, tetlatsakultilkalko temaktilos se amatlajkuiloli kani kiixtomas tleteijili tlen axkualtekitemoluikali.

**NAUI AMAKOTONTLI
TLEN TLAJTLANILI**

Expouali machiyonauatili. Ipan itlajtoltlalantli tlen tlajtlanili, motlajtlachilis tlen nikani moixtlalia:

:

I.- Imako eltok tlen ajkia kipia tlanauatilyekantli tlen tekiuajkayotl:

- a). – Kisenkauas amatlanotsali tlen tlajtlanili moneki ipanpa tlen tetlatsakultilkalko;
;
- b). – Kisenkauas amatlajkuilnotsali tlen tlajtlanili tlen tekiuajkemej uan tlanechikoli tlen moneki, tlen ika injuantij tetlayolmelauasej kenijkatsa youi amatetlajlili, ipanpa tlen se tlajtolchiuali tlen temaktiltokejya noso senkauali tlen kiixtonkoej injuantij, kema tlanki ikauil ipan tlanauatili tlen kipia isenkaual, uan axkana temaktilitokej amatlainextili tlen ni tekitl; uan
- c). – Kisenkauas tetlajtlaajaxitili tlen moneki tlan isijkapa moneki mosenkauas se tlajteijili, ipanpa axitstoli tlen se siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili, tlen ika moaxisis ika kuali amtlanechikoli.

II.- Imako eltok siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajkj tlen kipia tlanauatili, motlajtlanis ten motekiua ipan:

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

- a). – Katlia ueli amatlayolmelauali noso amtlajkuiloli tlen moneki tlen ika moneki monechikos amatinij tlen mopejpenas;
- b). – Itetilka ika ajkia kiuika tekisenkauali tlen ajkia tetlayolmelaua ken maseuallixpantli noso itekipa tlen ken moixpantia, iixmatka tlen tektil noso tlasenkauali tlen tekinauatiitemoli uan tekuajyekantli;
- c). – Luikali tlen matlaselili tlen tetlaijlili tlen tekinauatiitemoli;
- d). – Itlajtlachilijka tlen katlia ueli amatl tlen monepantia ika itlanechikol tlen amatlaselili;
- e). – Ipatiluili tlen iasika tlen amasenkauali tlen tekinauatiitemolsenkaual; uan
- f). – Lasika tlen ajkia inijuantij tekitinauatiichiualli kani ya nojkia teuantitok ken tlajtolmoyaual.

Expouali uan se machiyopouali. Tlan kineki moajasisis tetlaltlanili imoyaual, ipan tlanechikoli, ajkia kipias tekinauatiylekantli noso siuaamanauatilsenkauali noso tlakaamanauatilsenkauali tlen kipia tlanauatili, moneki kisenkauas kenijkatsa iuikali tlen katlia ueli temaktili tlen tlanelistli tlen kiixpantia machiyotlanauatili kaxtli uan naui pouali machiyoamanauatili.

Expouali uan ome machiyopouali. Ipan itlajtlanka tlen tlanelistli, nijkia ken tlaman tlajtlanili, nojkia uelis motekiuuis teposmekanauatili tlen tekinauatiili, ken monekis mosenkauas ipanpa tlen kualsenkauali tlen tlanauatili tlen moyolmelaus.

MAKUILI AMAKOTONTLI TLEN IMOTSKILKA IKA TETLATEIJLILI, INECHIKOL UAN TLEN ITLAXELOLI

Expouali uan eyi machiyopouali. Kitokilia iajachiltli kema ome noso sekinok tlen tlamantli tlen kiixneskayotia tlateijlili tlen tekinauatemoli, tekuajnauatiltlanechikoli uan tekichiuali tlen ika mosenkauas tlatsakultili, mosenkauas tlanauatili tlen ijiuikal noso iuikal tlachiuatlistli uan kenijkatsa motlajtlanilis, noso onkas teixmatili ipan tekuajkayotl noso tlanechikoli tlen mosenkajtok ika ajkia kisenkaua, tlen kisenkauas tlemachtli sanse tlajtoltetili.

Expouali uan naui machiyopouali. Kinepantia kitetilis tlapijpiuili ajkia siuaamanauatilsenkajketl uan tlaamanauatlasenkajketl tlen moneki motokilis amnechikoli tlen achi uajkajtoja.

Expouali uan makuili machiyopouali. Itokilka tlen tlapijpiuili, kema moixtlachilia tlamantli tlen ika tlateijlili moneki mosenkauas achtopa tlen makuili tonali tlen mosenkaual, tlan siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamnauatilsenkajketl kitlajtlachilia iteuantili tlen tlateijlili,

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

kisenkaua tlajtlanechikoli kisenkaua amatlayekantli tlen tlapoijpiuili tlen moixtlachilijtok ipan tlanechikoli, ipan tetlatsakuilnechikoli tlen moneki, tlen ika yani moneki mosenkauas nimajya, tlen ika yani moneki monejnechikos ipan tletsakuitlnechikoli tlen kani moajokui amatlajkuiloli.

Expouali uan chikuase machiyopouali. Siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl moneki kipias tlatsakultili tlen se amasenkauali, moneki kitlalis ipan tlanechikoli tlajkuilolpa tlen ya mineki kisenkauas, tlan ipan amasenkajtli kiixtlalis moneki momakas panpa tlen se tlateijlili, noso nojkia, onka axiuikalteuantli tlen ajkia tetlaijliaj, tlen motlateijlijtok uan ajkia kisenkauas tetlaijlili noso kema se tlateijlili eli monauatis imako tlen seyok tekuaj uan, ipanpa, kitlachilis axkana moneki mosenkauas ipan seyok tlanechikoli, itekiuajtlalpa, koixtlalis axkana moneki mosenkauas ipan sansejka, kema axkana moneki onkas se tlanauatili uan nochipa tlen moyankuulis seki tlamantli tlen axtlasenkauali tlen axkualsenkaualistli.

Expouali uan chikome machiyopouali. Kitlajkuiloljuis tlayolmelauali tlen tlanechikoli, uexkaltlanauatilkalko nimantsi kisenkauas amatlanauatiltlajkuiloli tlen moneki uan momoyauas ajkia siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen kiixpantia, ajkia moneki kitlamiltis ika tlanechikolpa tlen ya uan mosenkauas amtlanauatili tlen tlanauatinotsali.

Expouali uan chikueyi machiyopouali. Kema isijkapa monekis, achtopa tlen amatlanauatili tlen monekis momoyauas ipanko tlen siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl ajkia moneki moaxkatis, katlai kipias tekuajkayotl ipan tlanauatiyekantli tlen ika mosenkauas kenijkatsa mitlajtlachilis kenijkatsa mopeualtis noso motlamiltis isenkaual tlen tetlaijlili tlen tekinauatiletemoli tlen motokilia.

CHIKUASE AMAKOTONTLI TLEN IKUALSENKAUAL TLEN TLASENKAUALISTLI

Expouali uan chiknaui machiyonauatili. Siua noso tlaka amanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili uelis kimoyauas amatlanauatili, ipan katlia keuli ixelka tlen tlateijliltlachijtli, iachka tlen mosenkauas tlaxoleuali, katlia kiixnextis katlia ueli axtlanechikoli noso tetlatsakuitlauatili tlen kitlachilis ipan isenkaual tlen ika mosenkauas atlassenkaual, axkana ika ya mopatlas tetlaijlili, yon iixpathanoli tlen kualchiuali tlen tlamantinij tlen telaijlili uan tlasesenkauali tlen axkualchiuali tlen tekinauatiletemoli, ika axkanika katlñia tlanauatiltikili tlen mineki motlajtlachilis ipan tlatsakuitlili katlia momoyauas ininmako tlen tekuajkemej tlen ika moxitlauas tlen moixtlalijtok.

CHIKOME AMAKOTONTLI TLEN TETLAIJTILI

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Expouali uan majtlaktli machiyonauatili. Tetlaijilili tlen tekitlajtlachilistli, tlasenkauali uan tetlatsakultilsenkauali tlen axkipias se machiyotili tlen tlen isenkaual noso ipan ni tlajamanauatilias, mosenkauas ken moixnextis, ajkia kipias tlanauatilyekantli noso siuaamanauatilsenkauil noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen imako elto.

Onpouali uan majtlaktli uan se machiyonauatili. Amatlajilili ipan seuilkantli momaktilis ken nikani moixneskayotia:

I.- Moneki mosenkauas amatlajkuilolnextili tlen ika moixneskayotis tlamantli tlen kiixtlali tetlatsakultilkalko, iixkopinka tlen amatlasenkaual, iikuino ken tlaneskayotili tlen amajkuiloli tlen moixpantia, ixelka tlen amatlajsenkauali ipanpa tlen amasenkauali tlen tetlatsakultilnechikoli; uan

II.- Tlamantli tlen kistis ipanpa tlen tlaixnextili tlen seuilkayotl iaxkatil tlen chikome tonali.

Onpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Ajkia inijauntij tlen tekinauatili, mexkotekiuajkemej, tlen tlalkotonpa uan tlen chinankotlatilanketl, ijkino ken tekinauatiltemolnechikoli kema kipyasej inintlajtlakolpa, moyolmelaus amatipaj tlake ijki moneki ika moixneskayotisej uan tetlatsakultili, kinmaktilisej amaixkopinka tlen tlaxelolistli uan ipijpiulkaj, axkana ijki tlan moyolmelajtos ken tlaamaselili teposmekatlajkuilomoyauali tlen tekikalko.

Onpouali uan majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Tlayolmelauali tlen mochiwas ipanpa tlen teposmekaamamoyajtli tlen tekikalnauatili, moneki ajkia inijuantij kejni kinekisej, moikuilosej ipan teposmeka moyuajtli iixneska tlen ixnesi ipan tetlatsakultilkalko ininteposamamoyajtli, tlen ajkia tekuajkatinij tlen kipaj tlajtlakoli, inijuantij moneki kimoyauasej ipan achtapa ininteposmekaamatlamoyajtli tlen kani inijuantij kipaj ininteposmekamoyauali tlen inintekikalko, ipan kani inijuantij kiselisej amtlajkuiloltinij tlen tlanotsali tlen moixnextia ipan ininamanechikili kanoi mosenkaua tekitlaixtonli. Mosejkotlalisej ipanpa tlen tlajtlakolnauatili tlen moixtlaltok ipan amatlanauatili tlen tlayolmelauali ipan teposmekatlajkuilomoyauali tlen inka ipan teposmekanauatili tlen tetlatsakultilkalko.

Expouali uan majtlaktli uan naui machiyonauatili. Tlayolmelauali tlen mosenkauas ika teposmekatl tle tlenauatilkali mosenkauas ipanpa tlen yani tekichiuali:

I.- Nochi tlajtolsenkajtli tlen motlajtolmoyaugas ipan tetlaijlilmoyauali, tetlatsakultilaxkualtekitemoluikali uan tekinautilchiuali tlen ika moneki tlatsakultili moneki moamateposkopinas uan momoyauas ipan teposmekatl tlen momaktilitos tetlatsakultilkalko;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

II.- Kema mochiusas nitlamantli ajkia teamamoyajli kiamapatilis ma tlayolmelauali tlen momoyajtok ipan teposmekatl tlen tekikalko tlen noso ajkia kitekiua eltojka ipan teposmeka ajojketl; uan

III.- Iuikal ika tlayolmelauali ika teposmekatl ajkia teamanauatilmakaketl moneki kimoyausas ipan seuiselkotili ipanpa amatlanauatili tlen moneki.

Expouali uan kaxtoli machiyonauatili. Amatlayolmelauali tlen mosenkauas ika teposmekaamamoyajli tlen tekikali, uelis motekiuis kema ajkia teamaktiliketl kiixtlalikaj ipan temosmeka ajoktl tlen kejni moneki, motlalantos tlayolmelauali teln ya, katlia mopiuas ika amtlatekiuili tlen uaya monepantia.

Expouali uan kaxtoli uan se machiyonauatili. Tlen ika isaika tlen tlayolmelauali teln teposmekamoyajli ipan machiyotlamanauatili uan yani tlajamanauatili, tetlatsakultilkalko kimoyausas tlanayuati tlen motlentlaltos uan amanauatili tlen kitlajtlachilis isenkaual, tekiuili uan iasikatekiuili tlen teposmekamoyajli tlen kipia tekinautikali uan kimaktiliketl tlen tetlatsakultilkali, tlen ika moixtlali imelaka tlen ajkia injuantij kitekiuiyaj teposmekatl uan iasika tlen itlajtolpiyali tlen tlayolmelaualistli.

CHIKUEYI AMAKOTONTLI TLEN TLAJTOLKAMANALI TLEN TETLAIJLILKOTONTLI

Expouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Tlanechikoli uelis, kema kitlachilis kejni moneki, kixitlauas se tlajtoli noso kixtomas kenikatsa mouikatok se tetlatsakultili, nochipa kema yani axkana kipatla ika inichiyaj tlen moixontik noso mosenkajtojka, yani uelis mosenkauas ipanpa tlen amanauatili nos ika itlajtlanika tlen ajkia teuantij.

Siuamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen tekichijtos ken tlajtoltetlatetilketl ipan amamoyauali tlen moixneskayotia, kitlalis inmako tlen tlanechikoli, amasenkauali tlen monepantia ixitlauali tlen tlakuapoljuili noso iaxtlachilka, kixitlajtis nochitlajtoli tlen motekiujtok ipan ixitlajka; kema yani imiyakpa elis, mochiusas itlajtolkayotili ika insejselti.

Expouali uan kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Iixtontli tlen tlanauatilnechikoli uelis amatlajkuilpa noso ipanpa tlen ajkia injuantij motlajtlanisej motokilis ipan eyi tonali tlen moixpouas ipeualnya tlen amatlayolmelauali, uan kipias monepantis ipan yani tlachiuali:

I.- Kisenkauas axiukaltlajtoli, axyankuillajtoli, axtlatsalantlajtoli, ilkajtlajtoli, tlakualpiluili nos tlen ijkuilol tlen tlajtoltekiuajxeloli;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

II.- San uelis mouikas ipanpa tlen tlajtoltinij tlen motlajtoljuijtak ipan tetlatsakultilnechikoli uan mokuitok tlajtolkuitok kema moixtomas ika ininyolmaktli se tlajtolxeloli; uan

III.- Ipan yonse kantli uelis mopatlas tlen mosenkajtok iasika tlen tlajtolkayotl.

Iyolmelajka tlen tlanauatilxeloli kiketsas kauitl tlen ika moixtlalis tetlailili tlen axkuali tekitemolchiuali tlen monekis, motokiltis ika seyok tonali tlen itokilka tlen tlajjlili tlen moiixtomas.

CHIKNAUI AMAKOTINTLI TLEN TETLAIJLILI IPAN TEPOSMEKATL

Onpouali uan kaxtoli uan naui machiyonauatili. Tlan moneki moasis se kuali iasika tlen tlatsakultili uan uan ijkino nojkia mouikas ika kuali itekiuli tlen tlatekiultinij uan maseualtekitiyanij, ijkino nojkia ipantla motlajtlachilis ma axkana se kantlenok kinmaka se kokolistli ipan semanauak maseualmej noso ipan ajkia inijuantij tekichiuaipan tetlatsakultilkalko, moixtlalis tlanechikoltekimaktli uan isenkaual tlen tlateijklili ika teposmekatl, tlen ika inelopa tlen tlajtolamamaktli momakas ika iuikal ojui, kipia se iyankuilka tlen tlamanuikali tlen ni tekikalko uelis kimoyaas ttlen yankuik isenkaual tlen tekiyekanketl tlen ika moixpantis ika sekinok tekikalko tlen ni tlaltepaktli; itekiul tlen ni eltos imako tlen ajkia kinekis kiteliuis uan axkana ika tlatetsopali uan tlen tekuajkemej, nojkia kuelis motlachilis sekinok tlamanejnoltekiuil.

ACHTOUI TLANECHIKOLI IXPANTLI UAN ISELIKA TLEN TETLAIJLILI

Najpouali machiyonauatili. Tetlatsakultilkalko, ipanpa iteposamamoyajtli tlen ininneltekikalko tetlarenkaulios tetlaijlili tlajtjili ika teposmekachiualli, tlen ika, inapnpa tle ya, maseualmej tlen kejni kinekisej kinauatisej ika teposmekamoyajtli tlamantli tlen ika kiixtlalisej tetlaijlili tlen axkuali tekitemolchiuali.

Najpouali uan se machiyonauatili. Maseualmej tlen kinekisej kichiuasej yani tetlateijlili yasej iapn teposmekajui uan temaktilisej ken moneki ininmaseualtlamelaualli;

- a)** – Tlamantli tlen axkualtekitemolchiuali motejtemoua;
- b).** – Itika asitok tlen ajkia tetlaijlia;
- c).** – Kani imako tlen motejtemoua, moixnextis amatl tlen kiixnextia ipan ni ya teuant;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

- d). – lixnexkayotili tlen teposmekaamamoyajtli, tlen moixtlaltok ipan amanauatili tlen amatlajkuilolnotsali tlen momoyajtok ipan teposmekatl tlen tekikalko tlen tetlatsakultilkalko;
- e). – Majtlaktli imachiyotili tlen tepostlanojnotsalini; uan
- f). – Moselis teaxkatlayolmelauali.

Najpouali ome machiyonauatili. Maseualmej tlen mosenmakaj kiixtlalisej yani teposmeka tlateijlili, uelis kitekiusej katlia ueli tlamanamakuilili, nochipa kema ipanya motekuijtos tlen moixtontok ipan kaxtoli uan majtlaktli uan ome amamachoyotlanauatili.

Najpouali uan eyi machiyonauatili. Itokilka tlen kenijkatsa mosenkauas tetlateijlili elis ken nikani moixneskayotia:

- a).- Amatlajkuiloli tlen tetlaijlili ualis moixtlalis nechka tlen “Mamoixtlali amatetlaijlili” ipan amatlajkuiloli tlen motokaxtia PDF;
- b).- Kantli “Mamoixtlali amatetlaijlili” mineki mosenkauas ipan amatlajkuiloli PDF iamaixkopinkayotl tlen maseuali ajkia kiixtlalia tetlaijlili, nelmoneki ma imamaixkopinkayotl tlen kiixtlali nelkuali nesi;
- c).- Tlan monekis moixtlalis nojkia amatlanechikoli tlen ika moixnexkayotia itetili tlen tetlaijlili, sejki “Mamiixtlali amatl tlen kiixneskayotia axkuali mosenkajki tenauatiltemoli” nojkia moixtlalis ika amatlajkuiloli PDF; uan
- d).- Kema moixtlaltosa nochia amatlajkuiloltinij ika ajkia kiixnextia amatlateijlili moneki kimajpachos kantli kani moijtoua “Mamonauati tetlaijlili uan amapiuili”.

Najpouali naui machiyonauatili. Kema momoyajtojka amatlateijlili uan amatl tlen ipanya mopiulia, teposmekatl kimoyauas ika iselti amatlaixpantli tlen tetlaijliltlaltli ika teposmekatl tlen se emakatik, katlia moneki kipias yani tlamanextili:

- a).- Tonali uan kauitl kema momoyajki amatlateijlili;
- b).- Amamachiyonextili; uan
- c).- Machiyotili tlen amanechikoli.

Ijkino nojkia, ni teposmekanechikoli tlen kiyolmelaus ajkia kipia tlanauatili ipan tlejtlalistli tlen tetlatsakultilkalkoel iselijka tlen tetlateijlili tlen kimoyajtok.

Najpouali uan makuili machiyonauatili. Ixpantli tlen tetlateijlili uan itlajkuilolmoyauali ipuualya tlen kema moixtlalis ipan teposmekatlajkuiloli “mamonauati tetlateijlili uan imapiuili”.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Najpouali uan chikuase machiyonauatili. Tlateijlili tlen momoyaas ipan amatetlateijlili ika teposmekatlajkuilolmoyajtli moselis imako tlen tekikalnauatili tlen kipia tlateuijkayotl ipan tetlatsakuilkalko.

Tekikalko tlen kipia tlanauatili ipantetlatsakuilkali tle kekichiijtikaj kiselis tetlateijlili tlen axkualtekitemolchiuali tlen moixtlalis uan iamanechikol, kiixtontis ika ixelkayo tlen tlateijlili, kiyilmelauas ika ajkia kipia Uexkaltlanauatili tlen tlaselia.

Tekiuajkayotl tlen kaltlanauatili kiselis amtlateijlili uan iamapijpiuili, tlen ajkia maseuali kiixtlaltok ipan teposmekaamamoyajtli tlen kiixnextiya teamaselijketl.

Najpouali uan chikome machiyonauatili. Tlanauatilkali tlen tetlatsakulkalko kinauatij tlanauatili tlen itsoli uan kani monauatis tetlajlili tlen moixtlalijtok, katlia sanpatsi momoyaas ika iteposmekatlajkuilolmoyajtli tlen tetlajlilijtok, tlen ika moneki mosenkauas amatlajtlanili tlen iijuilopa tlen teposmekaamaselili tlen tekikalko tlen ika moyolmelauas ken kiixtoka najpouali uan majtlaktli uan ome uan sekinok tlamantli tlen ni tlajamanauatili.

Najpouali uan chikueyi machiyonauatili. Kema monauatiujtosa amatlanechikoli ininmako tlen ajkia amanauatilsekaua kaya kitlajtlachilis, miixtomas kema nijki uan kenijkatsa mose nkauas itlajtlachilijka. Tlajtoltetili tlen moneki moyolmelauas ika ajkai amatlayolmelajketl ipanpa tlen moixtintok ipan tlayolmelauali tlen ni tlajamanauatili.

Najpouali uan chiknaui machiyonauatili. Nochipa ken, amatetlajlili tlen mixpantia ipan teposmeka moyajtli axkana kipia amatlauasantli tlen ajkia kimoyaua, siua noso tlaka amanauatilsenkajketl tlen kipia tlatekiuajkayotl, kiixtlalis se tlajtolmoyauali tlen kani kijitos kema uan ipan tlake kauitl mosenkauas se uajkatlaixnextilkamanali ika ajkai tekiuajkati ipan tlajkulolkali tlen tlamachtili uan tekiamaykantli uan ajkia tetlateijilia, katlia ika moneki moixtlalis ma ajkia tetlateijilia kitetili itlateijlili.

Tlatsakualtiltlanechikoli tlen moixtlaltok ipan uajkapa tlajkuilolkotontli uelis mouikas ika yani teposmekamoyajtli; teposmekaamamoyajtli, uajkatlachilkamanali, tepsomekakuiloli, Zoom, Skipe, Google Meet, Jitsi, Messenger uan sekinok teposmekatlatekiuili tlen kipias tetlatsakuilkalko tlen ika uelis motlajtlachilisej ajkia inijuantij teuantisej.

Najpouali uan majtlaktli machiyonauatili. Ipanpa tlen teuajkatlachilkamanali, tekikalko tlen tekamanalmoyaua tlen ni tetlatsakuilkalko, moineki kiyolitis tlñiaxpantli tlen ika mosenkauas kamanali noso tetlaneuis ma se teuanti uan kiajokus nitlajtolchiuali.

Kema tlamic tlanechikoli, ajkia kipia tlanauatili ipan tekikali kani mosenkaua tetlakamanaljuili, temaktilis achtopa tlen itetilka tlen yani, tlaselili tlen mosenkajtos imako tlen tlajkuilolkali tlen tlamachtili uan amatekiyekantli, tlen ika ya kinechikos ipan tlen amatlajkuilolnechikoli, motlalanas amatlaixnextili kanim moixtomas tepsomekatlachilnijootsali tlen misenkajtok, nojka kipatiuis ichiuali tlen tetlateijlili tlen mosenkajtik.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

OME TLANECHIKOLI

IXPANTLI TLE TLAYOLMELAUALI TLEN KIPIA MIYAK TLAYOLMELAUALI

Najpouali uan majtlaktli uan se machiyonauatili. Tekiuajkemej tlen kixtlalijtokej kiukasej ni tekitl moneki kimoyauasej amatlajkuilnextili ken moixtontok ipan amatlanauatili machiyopouali kaxtoli uan ome uan kaxtoli uan eyi machiyotlamanauatili.

Tetlatsakultilkali kiixtlalis ininmako tlen tekuajkemej teposmekamamoyajtli tlen Tekikali kaya kipia tlanauatili ipan ni tlanechikoli tlen tetlatsakultilkali kani kimoyauas ipan amatl PDF amatlaixnextili tlen moiikuiloua ipanpa tlanauatili tlen machiyotl kaxtoli uan ome uan kaxtoli uan eyi machiyotlamanauatili, ijkino ken sekinok amatlajkuilolnextili tlen monekis. Ika yani tlanauatili moneki moixneskayotis ipan teposmekaamaselili machiyotl tlen amatlajkuiloli uan tleke itokilka mouikas.

Najpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Tekinautilkalko tlen lajtlachiyali kisenlis amatlaixpantili tlen motlaltok ininmako tlen tekuajkemej, ipanpa kiixtlalis amaseliluasantli ipan teposmekamoyajtli tlen tekuia tlen imako eltok ken moixneskayotia ipan amatlajkuilolnauatili tlen tlavolmelauali ika teposmekatl.

Najpouali uan majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Uexkaltekinauatili kitokilis temaktlistli ajkia tlajkuilolkalnauatili tlen tlamachtili uan amatekiyekantli tlen amatlateijjlil uan ipijpiuili, tlen ika siua noso tlaka amatlanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili kiixtlali tlen ipan tlanauatili moneki. Tlen moneki moyolmelauas ipan tlanuatili ken moixtoma tlen amatlanauatili tlen teposmeka maktli.

EYI TLANECHIKOLI

IXPANTIL TLEN TLAMOJYAUALI

Najpouali uan majtlaktli uan naui machiyonauatili. Ajkia teuantij uelisej kimoyauasej amatinij noso imoyaual ika teposmekatl imako tlen tetlatsakultilkalko ipan ne tlajtolnekili tlen monelneki ma motlajtlachili isijkapa.

Amtlajkuiloli noso amatlamoyajtli moneki monauatis ipan atlajkuiloli PDF ipan teposmekatl tlen Tekikalamaselili tlen ni tlanechikoli tlen tetlajtolpaleuili kani moneki moixtlalis ken amatokajyotl machiyotili tlen amatlajkuiloli tlen momoyaua.

Najpouali uan kaxtoli machiyonauatili. Kema moselijtosa amatlajkuilomoyajtli tlen monauatia, ajkia tekichiua ipan tlanauatilkali tlen kipia tlanauatili kisenkauas iselka tlen

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

moneki, imoyajka tlen amtlauasanselili tlen teposmekaamanauatili tlen mopatiujtok ika ajkia amanauatia.

Najpouali uan kaxtoli uan se machiyonauatili. Uexkaltlanauatili kimoyauas imako tlen tlajkuilokali tlen tlamachtili uan amatekiyekantli amatlajtalnili tlen moneki, tlen ika ajkia siua noso tlaka amanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili tlayolmelaua tlen ipan amatlanauatili kiaxkatia. Kitlajtlachilis inekilis tlen tlayolmelauali tlen ajkia kimoyajki iammatlateijlili ika teposmekaamatlajkuiloli ken moixneskayotia ipan amatlanauatili.

NAUI TLANECHIKOLI ITLAJTOLMOYAUAL TLEN IKA EXKA TEUANTINIJ

Najpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Maseualmej tlen mosentlajtokej ken ika exka teuantinij ipan ixtlalka tlen ne axkualtekitemoli, moneki kitlalisej ipan tlajkauili tlen moixneskayotia ipan eyi itlapankakuilolipamitl tlen machiyonauatili kaxtoli uan eyi pouali uan ome machiyotlanauatili moneki kimoyauas iamatlajkuilol ika amatlajkuiloli PDF ipan teposmekatlajkuilolmoyaual tlen tekikalnauatili tlen tlanauatili tlen ni tlanechikoli tlen tetlajtolpaleuiyanij.

Tlen ika moixtlachilis amatlajkuiloli tlen moneki, ipanpa tlen teposmekatlajkuilolmoyajtli ipan amatokajyotl moineki kiixtlalis machiyotili tlen machiyopouali tlen amatlanechikoli tlen ika moikuilojtok tlen tlajtolkuiloli “Exka Teuantili”

Najpouali uan kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Kema moselijtosa tlamoysuali tlen moneki, ajkai kipia tlanauatili ipan tekikalko kimoyauas amatlaselili tlen moneki, ika imoyajka tlen teposmekaamamoyajtli tlen momaktilijtok ika ajkia iexka teuantijetl.

Najpouali uan kaxtoli uan naui machiyonauatili. Uexkaltekikalnauatili kitokilis imoyajka tlen amatl imako tekikali tlen tlamachtili uan amatekiyekantli tlen kimoyajtok maseualtlajtsakultlajtlanketl, tlen ika ajkia siua noso tlaka amanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili kiixtlali ipan yekyoli moneki, tlen ika uelis mipatiuis iamatlajkuiloltlajtlantli tlen exka teuantili tlen axkana uelis kipia amtlauasantli. Tlen ika moneki moyolmelaus ika amatlanauatili tlen kiyekana tlayolmelauali ika teposmekatlajkuilolmoyajtli.

MAKUILI TLANECHIKOLI AMATLAJKUILOLI TLEN IKA MOIXPANTIS TLATEIJLILI, TLAYOLMELAUALTLAJTOLI, TLAJTOTOKILKA UAN AMATLAJKUILOLI TLEN EXKA TEUANTILI

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakuiltili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Makuilpouali machiyonauatili. Tlayolmelauali tlen momoyajtok ipan tetlatsakuilkalko ika teposmekaamamoyajtli tlen tekikali kipia itlayolmelajka tlen tlaselili ipan kauitl kema asi temako, yeka ijki, yani axkana uelis mopatlas ika tlayolmelauali tlen ika teipa monauatis.

Eltok imako tlen teuantinij motlajtlachilis tlayolmelauali uan amatinij tlen momaktilia, ijkino ken temaktili tlayolmelauali katlia ika moixtlachilia teposmekaamamoyajtlis ipanpa tlanauatili tlen teposmoyaualseli ipan katlia mosenkaua amatlajkuilomoyauali tlen momaktilia, axkana ika uetsis imako tlen tetlatsakuilkalko itlajtlakolpa tlan axkuali eltos amatlasenkauali noso tlayolmelauali tlen momoyajtok.

Makuilpouali uan se machiyonauatili. Amatlajkuiloli tlen tetlailili uan imapiuilka, tlayolmelauali tlen miyaktljtolpiyali, amatlajkuiloli tlen exka teuantili, uan sekunok amatlajtlanili moneki momoyauas ipan amatlajkuilololi PDF. Uan moneki moixpatiuuisuis ika teposmekamoyajtli tlen iasika katlia tetlatsakuiltlkalko ipanpa tlen moixontok ipan tlajamatlanauatili.

Makuilpouali uan ome machiyonauatili. Amatlajkuiloli tlen tetlailili uan imapiuilka, tlayolmelauali tlen miyaktljtolpiyali, amatlajkuiloli tlen exka teuantili, uan sekunok amatlajtlanili kipiyase ipatiltili ipan tonali kema momoyauas, yeka ijki isejkotili uan sekinok amatokikla mosenkauas ipanpa tlen moijkulojtok ipan machiyoamanauatili.

Makuilpouali uan eyi machiyonauatili. Moyolmelaua ajkia teuantij ipan teuantili tlen tlajtlamanchiuali tetlaijilili, ipanpa moyolmelaus ipan achtoui tlajkuiloli makiixtlalikaj ipan sesej amatlajkuilopnechikoli se teposmekaamamoyajtli ipanpa tlen moixtoma ipan amatlanauatili tlen tlayolmelauali ika teposmekatl, tlen ika moneki moyolmelaus ipan ya, ixtinka ma axkana, mosenkauas ijkino, monauatilis amatlanauatili panpa motepotskajkej.

Ajkia teuantij mosemakaj kitlajtlachilisej ininteposmekaamamoyajtli majtlaktli uan ome kauilpa, tlen ika kimajtosej tlake kiixtontok tetlatsakuiltlkalko ika ininamatlajtlantli.

Makuilpouali uan naui machiyonauatili. Amanauatilsenkauanij tlen tlanechikoli ipan katlia ueli kauitl uelis tlanekilisej matlajkuiloli ika inelixneska noso amatetili tlen momoyajtok ika teposmekamamoyajtli ika ajkia teuantij, tlen ika motlachilis imelajka. Ijkino nojkia, uelis kimoyauasej amatlajkuiloli tlen ika motetilis amatlateijilili tlen moixtlachilis itetilka tlen tlanchiuali tlen tetlateijilili.

Makuilpouali uan makuili machiyonauatili. Amamoyajtli tlen nekamtinij noso amatetilkayotl tlen tetlaijilili moneki monauatis ika teposkauajuikali tlen motekiua ipan iuikali tlen amatinij ipan iyekanka tlen tlanauatili.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

**NAUI AMATLAJKUILOLI
TLEN KUAPOLKUILOLI**

**SE AMAKOTONTLI
TLEN NOCHIUIYAJ**

Makuilpouali uan chikuase machiyonauatili. Kuapolkuiloli mosenkauas ika siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij katlia moixtlaltok ken tetlajtolteliyanij ipan amatlajkuiolnechikoli tlen iyolka, yani kuapilkuiloli tlen axkana kipyasej se kuali isenkaualtlachiltli ipan nauatili tlen tlanechikoli tlen tekinauatalytemoli tlen nikantli moyekanas iixpantli ika siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili uan moixtomas ipan tlanechikoli, ken moijtoua ipan yani amanatlanauatili uan ipan ipolojka tlen se tlajtlijtolis mixtlalis ika ipatlaka amamachiyonauatili tlen tlajtiolkujtlalistli tlen sanmaseualmej tlen Hidalgo tlalkotomitl, ipxa tlen nikani moijkuiloua:

I.- Kuapolkuiloli tlen momoyajtok ika tekichiuali tlen mosenkajtok achtopa tlen imoyaual tlen tlasenkauali ipan tlayekantili, axkana kitlamia iixpololka tlen tlajtolchiuali uan mosenkauajs teuantili ika tlen tlayekana, axkana ijki tlan isenkaual moneki mokuahtlalis achi nimajya; uan

II.- Kuapolkuiloli tlen moixtomas teipa tlen tetlatsakuijxeloli, mosenkauas ika tlasenkauali tetlajtolpan; siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl katlia tetlajtoltetili ipan amatlanechikoli tlayoltilpa, uelis kiixtlalis sekinok ininmako amatlayekanchiuali tlen tlaxeloltili, kema moixtomas miyan kuapoltlajtoli, mosenkauas amatlajtoli ipan ininsejka tlen injuantij.

Makuilpouali uan chikome machiyonauatili. Kauili tlen ika mosenkauas kuapoltlajtoli achtopa tlen isenkaual tlen tetlateijjili, mochius ipan onpouali uan chikueyi kauitl ipanpa tlen tlayolmelauali tlen tlajtolpoluili tlen panoli; ipan tlaxeloli tlen tetlajlili tlen mosenkauas teipan tlen tlaxelitili momakas onpouali uan chikueyi kauitl tlen ika moixnextis, peuas moixpouas ipan kauitl kena isenkaualnekilis ixtlantos.

Makuilpouali uan chikueyi machiyonauatili. Para la tramitación de los incidentes se formará cuadernillo con el escrito inicial, así como las actuaciones subsecuentes relacionadas con el mismo, y se agregará al expediente principal, tomando en cuenta las siguientes consideraciones:

I.- Kauili tlen ika moamatlayolmelaus, uikas, moamatlajtlanis, moixtimas, monotsas noso momoyaues tetlatsakuitlajtoli kamanalpa uan sekinok tlachiualtetlatsakuitlpa, tlen moixtlachilis axkana uelis sanmokauas panpa kiixtlachilia nelmoneki ika momanauis ininyekyok tlen ajkia tetlatsakuitlajtlanij, moneki mosenkauas ika siuaamanauatilsenkauanij

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

noso tlakaamanauatuksenkauanij tlen kipia tlanautili ipan chiuali tlen kiixtlalis kuapolkuiloli, tlen ika moneki mopyias itlachilijka tlen kantli kema moneki moxelos se tlajtiltlateijjili, kuapolkuiloli noso nochuiyaj, tlen iak motetilis uan mosenkauas itexeloli;

II.- Ipan itenkaual, selili uan ixeloli tlen tlajtiltetili, iixtlalka tlen tekitemolchiuali, moneki motekiuis tlanautilyekantli tlen moixneskayotia ipan amamachiyotlnauatili; uan

III.- Tlaxeloli tlen mosenkauas tlajtoltipa tlen ika kuajtlalis kuapoltlajtoli elises axtlapatlali yon ikamotlñajtoltlatemosnekis.

**OME AMAKOTONTLI
IASIKA UAN ISENKASUAL TLEN TEKIUAJSENKAUALI**

Makuilpouali uan chiknauai machiyotlnauatili. Ipanpa tlen moixneskayotia ipan machiyonauatili najpouali uan chiknauai, machiyotl C, tlen amachtlanauatili, teipa tlen momakatos tekiuajtlasenkauali tlen moixtlalis, mokualtlalis uan mosesenkajtos tlajtoli tlen motlajtlantok ipan amatlajtoli tlen tlatsakultili itlasenkauali, tetlatsakultilkalko tlayolmelaus ika amatlajkuiloli uan mouajka maktilia sekij tekiuajkemej tlen tekiuajnauatiltepolnechikoli tlan moetilijtokej ipan temaktilistli tlen motlajtlantok ipan tlajtlanili tlen tekiuajtlasenkauali uan moyolmelaus sekinok tlen teuantij, ika tlajtlanili tlen mioxtlaltos ipan amamachiyonauatili.

Kema isijkapa monekis ma momaka ni tlaserkauali uelis motlajtlanis ika teposmekaamamoyajti amatlajkuiloli tlen tekiuajtlasenkauali, axkana ipanpa tlen moyolmelaus ika iasika, ipanpa tlen uajakpa tlajkuilkotontli.

Ipan amatlajkuiloli kani moyolmelaus tekiuajkemej tlen kiualikaj tlanautili noso tlanechikoli tlen motekinauatilñtemoyanij tlen motlajtlanijtosej yani tlajtolsenkauali, motlajtlanis ma tlavolmelaakaj tekiuajtlasenkaajtli tlen kisenkajtokej ika yani tlajtoli, ipanpa tlen kauitl kema moixtlachilijtos ni tlajtoli mosenkauas, kani moneki nojkia mosejkotilis amatlaixpantili tlen kiixnextia.

Makuilpouali uan majtlaktli machiyonauatili. Ipanpa tlen isenkaual tlen tekiuajsenkauali, yani mo moyauas ipan tlajtolmoyauali, ktli moixpantis ika yani tlaserkauali:

I.- Kema moselijtos amatlajkuiloli tlen ika motlajtlanoa kuapolkuiloli, ajkia kipia tlaekiuajkayotl motlajtlanis ma monejnechiko amatlajkuiloli tlen moneki uan monauati ininmako tlen siuamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen motekiuj ken tlajtolmoyaajketl noso ken, ipan iteki, ken ajkia kinejnechikos amtlasenkauali tlen tetlaijilili tlen moneki ma mosenkaua, tlen ika mosenkauas amatekiyekantli tlen moneki;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

II.- Siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen moixtlalijtos kinekis tekua noso tlanechikoli tlen motekinauatilemoyanij tlen ipanpa eltok noso teuanti ipan tetlatsakultiltemoli, mosenkauas se amatlayolmelauali ipanpa kauili tlen miixtlalis. Ipan yani amatlajtolkuloli monechikos amtlatinij tlen kiixnextis tlen moixtontok;

III.- Ika tlajtlayolmelaualkuiloli uan amatinij tlen motlajtlantos momaktilia ajki kitlajtlachilia tlen kuapolamatinij tlen ika ya tlayolmelaus tlamatli tlen ipan itlajtlamikilis moneki moajasis;

IV.- Tlanekilstli tlen motlajtlantok ajkia motlajtalnijai ni tlajtolsenkauali uan ika itlachilika tlen ajkia kiualika tlatekiuajkayotl yani uelis mochiuas kema siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl kixtlalis moneki motlachilis, tlen ika uelis moixtlalis ipan tlanechikoli amatekiyekantli tlen ika mokuajtlalis kuapiltlajtoli tlen moneki mosenkauas;

V.- Kema motlamiltijtos ni tlanautili, siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl kiixtlalis ipan tlanechikoli amatekiyekantli tlen moneki mokuajtlalis, kani kelis motlajtoltejis axkana motlali amatlayolmelauali tlen monejki ipan kauitl kema. Motlatlani, ika kani motlajtlachilis amatlaixpantli tlen eltok ipan tlajtolsenkauali uan tlen ipan tlanautilpa uelois mosenkajtos; uan

VI.- Kema kuapoltlajtoli tlen axtlasenkauali axkana motetilijtos, tlanechikoli kimatisilis ajkia injuantis itstokey ipan talnechikoli tlen motekinauatilemoyanij noso tekuajkemej ma motlalikaj se kauitl kema uelis mosenkauas ni tlanautiltlajtoli uan kiixtlalis tlamanchiualli tlen ika uelis yani mosenkauas, ipanpa tlatsakultili tlan, axmochiuas, motilanas tlanautilpa ken moixtoma ipan ome tlajkuilolkotontli tlen machiyonauatili kaxtoli uan naui pouali tlen amamachiyonauatili.

Makuilpouali uan majtlaktli uan se machiyoomnauatili. Kema amatlajkuilomoyajtli tlen tekuaj tlen imako eltok kisenkauas nitetlajjlili moixtomas isenkaual tlen tetlateijlili, siuaamanauatilsenkajketl noso tlaka amanauatilsenkajketl kipistos ipan isenkaual.

MKUILI AMATLAJKUILOL TLEN AMATLANAUATILTLANILI UAN TLEN IKUAJTLALAKA TLEN XITLAKNEMILI

SE AMAKOTINTLI TLEN NOCHITEUANTILI

Makuilpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Ikajtlalka tlen xitlaknemili uan mamatlanaauatiltlanili tlen moixneskatia ipan kaxtoli uan naui pouali tlen amamachiyonauatili moixtlaltos ika amanauatilsenkajketl tlen kipia tlanautili uan moyekanas ika ajkia kipia tlayekantlanauatili tlen ika mosenkauas tlen ipan tlanechikoli moixtomas, ajkai teuantij,

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Kinteujnextiaj uan sekinok, tlaajmanas, tlatlepanitas uan axkana ika kauli itstos nos kamatis ika axkualtlajtoli noso axasitosej, mochiuj ika ixnochij inintlachilka uan axkana ika tlanechikolketsali se noso sekinok tlen amtlanauatiltlanilio tlen motlachilis moixtlalis.

Tlan inemilis kiajaisi se tlatsakultilchiualim ajkia kipia tekitlanauatili kiixtlalis ma motlalana amatl kani moijkuilos tlake axkualchiuali moixnextia uan momonaktilos ajkia kipia tlanauatili, tlen kika ya tekichiouas ipanpa yekyotilistli.

Ipan amatlanauatiltlanili kenijkatsa mosenkauas ipan amatekiyekantli tlen tlasenkauali, elis tlanechikoli katlia kiixtomas uan kixtlalis kema mosenkauas tlanechikoli, kiixtlalis ma moseli kema mosenkauas tlayolmelauali tlen amatlaenkauali tlen tetlateijili.

Makuilpouali uan majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Amatlanauatiltlanili tlen motekiuis kinechikos:

I.- MOTekiujtokilia: Eli tlajtolyolmelauali tlen momaktilia ajkia teuantij tlen ika motlajtlania ma axkana kichiukaj noso axkitokilikaj se axkualchiuali, moyolmelaus tlake tlatsakultili onkas tlan axtlaneltikasej;

II.- Motlajtoltlana: Eli tlajtolmoyauali ika tlajkuiloli noso kamanali tlen ika monotsa ma se kuali tekuanti, yani uelis elis tlen ome tlamantli motlajtoltlanas ika iselti uan motlajtoltlanas ika semanauatk;

III.- Motlajtoltlana ika iselti, moixtlalis ika siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili ipan tlajtolasili tlen motokilia, yani uelis moajasis kema momoyauas;

IV.- Motlajtoltlana ipan semanauak, moixtlalis ika siuaamanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen kipia tlanauatili tlen amatekiyekantli tlen tlajtolkuajtlalili, katlia moneki motetilis ika semanauak tlanechikoli, tlen kipia tlanauatili ipan tlajtolasili tlen motokilia, yani uelis moajasis kema momoyauas amatekiyekantli tlen tlajtolkuajtlalili, kani ajkia kipia tekiuajtlanauatilyekantli kiixtomas itlajtol tlen moneki; uan

V.- Tomintlatsakultili yani kotlalis tominkixtili tlen kiajasis makuilpouali tominyekolasili uan iyankuia; tlan moonpauis ni tlatsakultili uelis moonpauis yani.

Makuilpouali uan majtlaktli uan naui machiyonauatili. Ipan isenkaual tlen amatlanauatiltlanili mosenkauas ipanpa, ika sekinok, yani tlatjtolchiuali:

I.- Isijkapa axkualchiuali ipan se maseuali kiasis uan panpa axmoneki ma yani moonpauia, ijkino ken axmokauilis tlachialistli tlen tlaonpaaxkualchiusej, ika katlia ueli, tlanauatili tlen

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlakotomitl

moixneskayotua ipan tlanechikoli tlen tekinauatiletemoli, ikuamachilijka tlen kuali tekuajtlalili tlen moselia noso ipanpa tekichiuali tlen mojkuilos ipanpa tlen;

II.- Tlasenkauali tlen kenijke, kauitl uan kantli tlen tlatsakultili;

III.- Itlajtlachilka tlen tominpiyali tlen ajkia motlatsakultis;

IV.- iixneska tlen ika tlajtik uan tlementli tlen isenkaual;

V.- Tlaonpauili; uan

VI.- Kema kejni monekis, tlajtlakoli noso tlajtlakolchiuali tlen ijkisa tlen axitokilka tlen tlanauatili noso tekisenkauali tlen temaktilijtok tetlatsakultilkalko.

OME AMAKOTONTLI TLEN ISENKAUAL TLEN TOMINKIXTILI

Makuilpouali uan kaxtoli machiyonauatili. Tominkixtili tlen kiixtlalis tetlatsakultilkalko moneki moixtlauas ipan kauitl tlen momaktilijtok yeka ijki tlajtoltlalantli noso amkuukuiloli tlen momaktilia, ipan amasenkaualkalko tlen tetlatsakultilkalko tlen tekitemoli tlen Hidalgo tlakotomitl, ipanapa tlen nikani moixtlalia:

I.- Ika tominmactli, motlaxtlauas ipan kalki kanke moketstok ni tetlatsakultilkalko, momaktilis amatlaselili tlen moneki;

II.- Ika amatomi tlen momaktilis Tetlatsakultikalko tlen tekitemoli tlen Hidalgo tlakotomitl, kixnextis yani amatl ipan tlanechikoli tlen tlatsakultilkali;

III.- Ika teposmeka tominmoyajtli tlen mochiulis ajkia tetlatsakultilkalko tlen tekitemoli tlen Hidalgo tlakotomitl, kani motekiuis machiyotlamatinajoktli katlia motlajtlanis ika tlajkuilopa; noso

IV.- Ipanpa imoyajka ipan teposmekatomi tlen mochiwas ipan tominajoktli tlen ni tekuaj tlen tekinauatiletemolsenkajketl, katlia moneki motlajtlanis ika amatlajkuiloli.

Makuilpouali uan kaxtoli uan se machiyonauatili. Tlanechikoltimnij uan maseualmej tlen uelis kiselisej se amatlanauatiltlanili moixtlalia ipan tominkixtili tlen ya;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

I.- Tekiuajnauatilnechikoli uan ajkia kisenkauaj;

II.- Ajkia kinixneskayotuaj tekiuajnauatilnechikoli tlen ininaxka;

III.- Ajkia kintekitlalijtoken ken tekiuajkemej tlen tlalkotomitl noso tlen chinankotlatilanketl; uan

IV.- Sekinok tlen kisas ipan tlanauatiipa.

Makuilpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Tlan axkana tlalis tlaxtlauili tlen momaktlijtok ipan tominkixtili ipanpa tlen tekiuajtlatsakultilkali, tetlatsakultilkalko uelis motlajtlanis ni tlaxtlauili ipaleuujka tlen yani tekiuajkemej;

I.- Tlan axtlaxtlauili moaxkatiltok se tlanechikoli tlen motekinauatiemoyanij, maseualtlaixpantiyanij noso se maseuali tlen talnechikoli tlen moixpantia, momaktilis tlajtoli katlia tekiuaj tlen amatlajkuilolkali tlen tekinauatiemolpejpentli, tlen ika inintiminselili tlen yani tlanechikoltinij mokixtili tlen injuantij inintominmaktli, uan kiyolmelaus tominkultili ajkia tekiuajkatij ipan tetlatsakultilkalko;

II.- Tlan tominkixtili momaktlistos se tekiuaj tlen tlalkotomitl noso tlen chinankotlatilanketl, maseuali tlen kipia tlanauati moneki kiixtlauas ika ya itlaxtlauil noso itlamaniyali uan tlan axkana kichiwas ijki moyolmelaus Tekikali tlen semanauaktominmoyajketl, tlen ika inintekikalko, kisenkaudas kenijkatsa uelis motominkixtis, temaktilis ijkino amatlasenkauali tlen tominkixtili tlen mosenkajtos ika tetlatsakultilkalko, tlen ipanpa tlen yani tlajtalnauatili; uan

III.- Ika itlamika tlan se tominkixtili tlen kiasitok ajkia tekichiua ipan tetlatsakultilkalko, ipanpa tlen se tlatsakultili ipan tlajkuilopa tlen kiixtlalijtok tlanechikolkalko kani motlajtlachilia kualsenkauali, Uextekikalnauatili tlen tlajkuiloya tlen tetlatsakultuilkalko, ika itomintlanka kiixtilisej tlaxtlauili tlen mosemaka ipan ni tomintsakultil.

Makuilpouali uan kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Kema tlatsakultili moixtlalis ajkia sanmaseuali yani ueli kiixtlauaj ika tlen ya itlaxtlauil, tlen ika moixneskayotis tekiuajkemej ininsenkaual mochiua ken moixtlaltok tlanauatiipa uan kelis motlajlamiktis ajkia maseualmej teuantij ipan se tetlatsakuoltsenkauali uan axkana kionpauisej yani tlamanchial uan ika kintlatsakultiaj.

Tlan tominkixtili tlen kiixtlaltok tekiuaj se sanmaseuali kiixtlaua ipan kauitl tlen momaktlijtok, ipanpa tlen chikueyi machiyonauatili tlen Machiyotominkixtilkali tlen Hidalgo tlalkotomitl, Tetlatsakultilkalko tlen tekinauatiemolsenkaua ipanpa tlen tekiuajpaleuujka pan Tekikali

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

tlen semanauaktomimoyajtli, moixtlalis ken tominkixtili tlen tetlanejtli tlen uelis motlajtlanis ipanpa tlen naui amakotontli , achtopa tlanechikoli, amamachiyonauatili tlen moixtontojka.

Makuilpouali uan kaxtoli uan naui machiyopnauatili. Tominselili tlen pankistos tlen tominkixtili ipan sekij amatlanauatiltlanili uan tlen ikuajtlalka tlen xitlaknemili, motekiuis ipan tekichiuali tlen tetlajtlachilistli uan imoyaual tlen maseualchiuali ipan tlanechikoli tlen tekiuichiuuali uan tekinauatilemoli, axkana ijkia kema motominkixtilis ajkia tlanechikoltinij tlen motekinauatilemoyanij, ipanpa yani, yanoi motekiuis ipan tlanechikoli tlen amanauatilsenkajtli katlia ika mosenkauas kualtlamachtli, tepostlatekuilitilmachtili uan kualtekisenkauali tlen Hidalgo, ipanpa tlanauatili tlen moixtlalijtok.

Ipanpa tlen tominkixtili kani mosenkajtos ipanpa tekichiuali tlen amasenkauali tekuajtlajtosenkaualpa, ni tomintlaxtlauili moneki moixtlalis ipan tominajoktl tlen tetlatsakultilkali ken moixneskayotia ipan tlenechikoli XVII, tlen machiyonauatili onpouali uan se tlen Tlajamanauatili tlen semanauak tekitominmoyajkali, tlen ika moixtlalis mokuapas tomintlaxtlauili tlen kiixtlalisej tekuajkemej tlen kipiaj tlanauatili.

**CHIKUASE AMATLAJKUILOLI
TLEN AMATEKICHIUALNEKILI**

**SE AMAKOTONTLI
TLEN ITEKIUIL TLEN TLAXTLAUILI**

Chikuasenpouali machyonauatili. Tetlatsakultilkalko kipia tlanautiuli kitekiuis ika iselnauatili uan ika inekilis, tlen katlia tekuajkayotl tlen tlatetsopali tlakotonpa uan tlanechikolpa, itominmaktili, ijkino ken tomins棚ili tlen nauatilaxkatis ipan kauitl tlen tlatekiuili.

Iselkatlanauatilka tlen tomintekiuli moixtlaltok ipan machiyonauatili makuilpouali uan kaxtoli uan se, machiyotlpouali IV, machiyoxelkayo c), tlen amochnauatili tlen Mexikotlali; senpouali uan naui machyonauatili tlen amaochtlanauatili tlen Hidalgo tlakotonli uan makuili tlen tominlanauatili uan tominpouali tlen tekitlanauatili tlen Hidalgo tlakotomitl, kani moixtlaltok uelis mopatlas tomintlatekiuili, ika teposmekatominaxitili noso tominaxkatili uan seljika tlen piultominseli, nochipa kema axkana panos tominasili tlen tetlatsakultilkalko.

Chikuasenpouali uan se machiyonauati. Ika kuali isenkaual tlen tetlatsakultilkalko, tominnechikoli tlen momaktilis ipan se xiuitl ika ajkia tlanautilsenkauaj upan tlalkotomitl.

Chikuasenpouali uan ome machiyonauati. Amatekiyekantli tlen tomintekiuli mosenkaua ika ajkia tekichiuaipan tetlatsakultilkalko uan ininuaya ajkai teuantij ipan kaltlanechikoli tlen ikatlajtik tlajtlachiliaj, ijkino ken moneki ika motekuali tekichiuaas tekikalko tlen tetlajtlachilia, tlamachtia uan tleykanali tlen tekuajkatemolchiuali.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

OME AMAKOTONTLI TLEN AMATEKIYEKANTLI UAN TLASENKAUALKAYOTL

Chiwasenpouali uan ome machiyonauatili. Isenkaual tlen tekiamayekantli tlen tekikalko uelis mosenkauas ipan kauitl kema mosenkaua itekilpa tlen ajkia kipia tlanauatiltekiyekantli ipan tetlatsakultilkalko.

Tekiamayekantli tlen tekikalko tlen, ipan senkajtli, kiixtlalis ajkia kipia tekinauatiyekantli, elis amatl tlen kiyekanas sekinok amatlayekantli, amatekiyekantli uan amatekichiualnextili tlen tlanechikoli, tekikalko uan usejkotili tlen tetlatsakultilkalko.

Chikuasenpouali uan makuili machiyonauatili. Amatlanextilyekantli tlen tekichiuali tlen ika tekichiusej ajkia tlasesenkauanij ipan tlanechikolamakuiloli, ikalko uan inechikol, moneki mosenkauas ika sesenxiuitl, uan moixpantis ipan inatetilkasenkaual ipanpa tlekuajkayotl tlen moneki.

EYI AMAKOTONTLI TLEN TLAMACHTILSENKAUALI, TLAMACHTILYEKANTLI UAN KUALTEKISENKAUALI

Chikuasenpouali uan makuili machiyonauatili. Tetlatsakultilkalko kiixtlalis kenijkatsa mosenkauas tlamachtilyeckantli, tekalsenkauali uan kenijkatsa ika kuali tekichiusej ipan tekitemolnauatlnechikoli ika isenkauas tlen amatekiyekantli uan amatekinextili, katlai mopatiuis ipan tlanechikoli, ajkai tekuajkatis ken tlajtolnechikolimoyajketl tlen tekikalkomachtili.

I.- Tlamachtilsenkauali tlen temaktilis tekikalko kiuikas tlayekanali ipan tlakuamachilti, tlasesenkauali uan kualtekichiuali tlen teposmekatekiuili noso masenkauali ipan inintekichiuali tlen inijuantij kipiaj, ika tlajtik noso kaltenpa, uan uelis mosenkauas ika tekiyekantli tlen kototsi ken tlamachtilsenkauali, tekimachtilistli, tlanechikolkamanali nosos tlajtolchiuali;

II.- Kualtekisenkajtli tlen temaktilis tekikalko kipia se tlasekaualkayotili uan tlajtlanechikolka, ipan tlajkopan uajkauali, tlen kano momachtia tlajtoltinij, tlen tenextilia kenijkatsa motekiuis tlajtoltinij tlen achi ouij mokuamachilis ipan inintekij, uan ika mosenkauas tlajtolmoyualpaj, tlanechikolmachteli, tlajtoltetilkamachtili noso tetilkamachtilistli;

III.- Tlamachtilyeckantli tlen temakas tekichiuali ipan tlamachtilyeckantli, tlen moixpatiujtos ika tlanauatiyanij ipan tlamachtilistli, tlen ika moneki asis tekuenmachtili uan uelis mosenkauas ipan uextekanmachtili, uexmachtili, neluexmachtili uan ueyi tlakamachtilistli; uan

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

IV.- Tlajtlachikayotili tlen mosenkaua ika ipaleuinka tlen tekikalko motetiltos ipan tlanauatili uan tomintekiuali tlen ika yani tekichiauli momoyajtok ipan tlanechikoli.

Chikuasenpouali uan chikuase machiyonauatili. Tekimachtilyekantli tlen moixtontok ipan tlanauatilpa tlen uajkapa moixtonki, mosenkauas ipanpa tlen tlanauatili tlen imajkajya tlen tlamachtijketl uan tlajtlachilkayotl, tlen semajkaya tlajtolchiuali uan tlajtolkamanalmanauili, ipanpa tlen tlaajasitili uan tlamachtilistli tlen tlamachtilamochtli uan amatlanachtilio tlen tekikalko; axkani ika seyok tlajtolketsali san tlen ika moixpantis iseltikanauatili tlen tetlatsakultilkalko uan itlatlepanitali tlen maseualyekyoli.

Chikuasenpouali uan chikome machiyonauatili. Itsajka tlen tlamachtilistli uan tlen tlajtlachilikayotili tlen tekikalnauatili eli kani inijuatis tlajtoltekichiua uan teuantilipaleuili tlen maseualmej tlen ika kisenkauasej ininteki, tlamachtili nosos tlajtlachilitlistli tlen tekikalko. Uelis monechikos ika ajkia tekichiua uan tetlatsakuilkalko noso tlen analieuanij noss mexikoeuanij; uan nochipa kipias tlanauatili ajkia achi miyaj ixuui ipan iteki kipixtok, ipanpa tlen itonalmetxiuitl kema kitekimakakej.

Itlamika tlen kaulmachtilli eli se kantli tlen semotekiua jmakatok uan mosenkaua ika maseualmej tlen kualiinintekij kisenkajtoej uan tlapaleuili ipan tetlatsakultilkalko uan tekikali noso ika itlamachtiltokilka noso tekichiuali. Isenkaual moneki kipatiuis tlanechikoli imako tlen tlanechikolmachtilli, kani moyoptlajtolmakas ipan kuali tanechikoli, tlen ika mosenkauas itetilka uan itlasejsenkaual tlen amatekisenkauali uan inepantiaj tlen tekikaltinij.

Chikuasenpouali uan chikueyi machiyonauatili. Tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko uelis temaktilis kauili, senkaual kenijkatik uan keski tlaxtlauilmoyaual momaktilli ipan inintekichiuali tlen tlamachtiyanij, tlen tlapaleuili uan tlajtlachiyanij.

Chikuasenpouali uan chiknaui machiyonauatili. Ipan isenkaual tlen motlachilijtok ipan machiyonauatili chikuasenpouali uan makuili tlen yani tlajamatlanauatili moixtoma yano axkipias tlaxtlauilpa.

Ipan amatlamachtilyekantli tlen mopatiujtok, tlen miixtomas iinantli tlen tekiyekyotl, ipanpa tlen tomininantli, tlamachtiltlaxtlauili uan sekinok tlamantominse, motlepanitas tomintekiuali tlen kiixtlaltos tetlatsakuilkalko ipan tlanechikoli.

Chikuasenpouali uan majtlaktli machiyonauatili. Amatlanauatili tlen tekikalko, tlen mopatiuis ipan tlanechikoli, kipias kenijkatsa mosenkauas tlamachtili, tlanauatili tlen tlajtlachilitlistli, uan tlanauatelyekantli tlen tlanechikolistekoli uan itekiul tlen amochkali uan kantli kani momakas tlanchtiltekiuli.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

NAUI TAMAKOTONLI TLEN SEMANAUAK TLAJTOLOMOYAUALI UAN TLAMOYAJTLI

Chikuasenpouali uan majtlaktli uan se machiyonauatili. Amatlajkuilolmoyajtli tlen tetlatsakultilkalko eli tekuajmoyajtli uan kani motlajkuiloluia tetlatsakultilkalko, ika ejeyi mestli, ika tlaixkopintli uan teposmekauili, tlen ika momoyauas kanasili, tlajkuilolitstli uan tlajtolchikauali tlen monelistlalia; ijkino ken amatlanauatili tlen tlanechikoli uan tekikalko, tlen axkanaj kinekij tlajtolmoyauali ipan tlajkuilolmoyajtli tlen Hidago tlalkotomitl; uan katlia ueli tlajtolnauatili noso tlajkuilopa tlen kiixtlalis tlanechikoli noso ajkia kipia tekitlanauatilyekantli.

Chikuasenpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Tetlatsakultilkalko kipias nojquia ken tlajtolmoyauali teposmekatljakuilolmoyajtli tlen tlanautilpa, semanauak teposmekatl tlen tekikalko uan tlajkuiloyolmelauali tlen motokaxtia “Ágora” y “Tolerancia”.

Chikuasenpouali uan majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Teposmekatl tlen tekikali kimoyauas tlanauatili uan tlen kuali tekisenkauali tlen tetlatsakultilkalko, teuanti tlamtinij tlen monepantia ika isenkauali uan tlateijlilsenkajtli tlen tetlateijlili tlen axkuali tetlanechikoltekinautltemoli tlen tlateijlimoyauali, ijkinoken nochi tlamantliu uan tlajtoli tlen tlanechikolpa noso ajkia kipioas tlanauatili ipan tekinautilyekantli kiixtlalis.

Chikuasenpouali uan majtlaktli uan naui machiyonauatili. Amatlajkuilolmoyajtli “Ágora” kimoyauas, ikatlaixkopinka uan teposmekatipa, tlajtoli tlen momoyauas ipanpa tlen tetlajtolpaleuili; amtekitlayekantli noso tekichiuali tlen llamachtili noso tlajtlachilistli, amatlajkuiloltlayolmelauali noso tlajtoltetilikuiolli tlen tlayolmelauali, kani mokamatis tlen tekitemolsenkauali, uan sekinok amatinij tlen moneki moixmatis ipan tleyolmelauali.

Chikuasenpouali uan kaxtoli machiyonauatili. Amatlajkuilolmoyajtli “Tolerancia” elis tlamoyaualtlajtoli tlen kimoyauas, ika tlaixkopinali uan teposmekatipa, tlachiuallistli tlen tetlatsakulsenkajtli uan tlajkuilopa, tlen ika moyekanas ika sekinoj maseualmej, tlapaleuili, tlatlepanitali uan imaneuijka tlen ininyekyok tlen tlanechikoli tlen tlasentiltekitemolmoyajtli;

Moneki mosenkauas ipan tlajtoli tlen nochij uelisej kikakisej uan kitetilis tlatlepanitali uan tleuantili tlen ika axkana motleaxkualoitas se ajkia.

CHIKOME AMATLAJKUILOLI TLEN AMATEKINAUTILI UAN TLAJTEKIUAKAYOTL

**SE AMAKOTONLI
TLEN NOCHIUIAJ**

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakulttili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Chikuasenpouali uan kaxtoli uan se. Tetlatsakultilkalko kintilantos ajkia tlanechikoltinij uan tekuiajkemej katlia ya kitlajtlachilis moneki, ijkino kinmakas tekiyekantli, itokilka uan tlausasanaltis tekichiuali tlen moixpantis ipan tekichiuali tlen tlapaleuili uan tlapaleuilnechikoli tlen tetlatsakuilkalko, ipanpa tlen amaasitili uan tlaasitilkayotl tlen ipan tekikalko moixtlalis, ika ya momakas tlanechikoli uan iuikalka ipan tekichiuali tlen tlamaktilijtok uan ijkino tlapaleuis ipan tlatekiuiltyli tlen tlatsakuilmoyajtli ipan tekitemolnechikoli.

Itekichiuali mosenkajtos ika tlanautili tlen kimoyajtos tetlatsakultilkalko. Itokilka mosenkauas ipanpa tlen iejetika uan motekichiuaas ika maseualtlamantlachilistli.

OME AMAKOTONTLI TLANECHIKOLI TLEN TLAJTLACHILISTLI TLEN TLAJTLAMANCHIUALI UAN TEKIASILI

Chikuasenpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Tlanechikoli tlen tlajtlachilistli tlen tlajtlamanchiuali uan tekiasili, elis ajkia kiyekanas uan kitlajtlachilis tlajtolmoyauali, tlanejnechikos, tetilkayotl uan kimoyauas asikatekitilpa, tlajtolmachili uan tlajtlachilistli tlen kimoyajtos tlanechikoli tlen tekitlaajasitilpa tlen tekuiajtemolisenkauali; ijkino ken kisenkauas itokilka, tetilka tlajtlachilka uan imoyajka tlen tlajtolmoyajtli tlen monepantia ika imelak tekinautitemolsenkajtli, tlen eltok ipan tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko, notyeuanti tlatoletili tlen mopiuujtok ika ajkia tetlatsakuilkalko uan analiteuantili, tlen ika momakas achi kuali imachilijka tlen maseualyekyoli tlen monepantia ipan tekuiajtemolnechikoli.

Chikuasenpouali uan kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Tlanechikoli tlen tlajtlachilistli tlen tlajtlamanchiuali uan tekiasili, mosenkajtos ika ajkia kitlajtoluika tekinautilyekantli, ajkia kipias tekuiajkayotl ipan tlanechikoli, ajkia kipia tekuiajkayotl ipan uexkaltlanauatili, ijkino ken ajkia kiyekanaj tlajtoltetili.

Chikuasenpouali uan kaxtoli uan naui machiyonauatili. Tlanechikoli tlen tlajtlachilistli tlen tlajtlamanchiuali uan tekiasili, kipias yani tlanauatilchiuali:

I.- Kitlachilis, tlaxelotlalis uan kinejnechikos tlajtoltetili tlen mosenkajtok ipan tlasenkajtli tlen tetlatsakultilkalko;

II.- Kitlajtlachilis tlajtolmachiasili tlen achi ipatio ipan tetlatsakultikalko tlen ika uelis moixtlalis tekikanasili;

III.- Kalakis tlanechikolpa, ika katliaueli tlajtolaxijki ipan tlajtoltetili tlen mosenkaua ipan tlatsakuilsenkauali tlen tlanechikoli tlen kipia tekuiajkayotl

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

IV.- Moamatlajkuilos ixelkaixpantli tlen tlajtoltetilkayotl tlen kisenkauas kantekiasili noso tlajtolmachiasili tlen achi ipati;

V.- Monechikos uan motetlalis tekiasitilkantli uan tlajtolmachiasili tlen miixtlalis ipan tlanechikoli, ijkino ipan Mexikotlalia nosos amalipa;

VI.- Mosenkauas tlajtoltlachiyali tlen iketsali, ika onpapatilistli, senkaual, tlatsaltlis noso ipolka tlen iyolis tekiasitili uan tlajtolmachiasili tlen kipia tlanaauatili;

VII.- Kitlajtlachilis, ika itlajtlanka tlen tlanechikoli, amatlajkuilsenkajtli tlen tekiasitili uan tlajtolmachiasili tlen kipatiuis siuaamanauatilsenkajketl uan tlakaamanauatilsenkajketl;

VIII.- Moneltlajtlachilis, achtopa tlen isenkaua uan imoyajka, ma tlajkuiloli uan amaixpantli tlen kiixnextis tlen tekiasitili noso tlajtolmachiasitili moixtlaltos ipanpa tlen tetlatsakultilsenkajpa tlen motlajtlachilia; uan

IX.- Mosenkauas se tlajtlachilistli nojnochipaya tlebn tekiasitili uan tlatolmachisitili tlen kipatiujitos tlanechikoli tlen tekiasitili iapn tlanechikoli tlen tekinauatitemoli, ika tlen moneki motlachilis nimaya ipantlaka tlen tlajtolteiolijkayotl, ijkino ken ika sanpa mochius noso tlajtolmanel tlen ni uan tlan ijkino monekis ma moyolmela uan tlanechikoli.

EYI AMAKOTONTLI
KUALNECHIKOLI TLEN KITLAJTLACHILIA TLATEIJLILI TLEN
AXKUALTEKITEKOJSEKAUALI

Chikonpouali machiyonauatili. Kualnechikoli tlen kitlajtlachilia tlateijlili tlen axkualtekitekojsekauali, elis tlanechikoli tlen imako eltos kitlajtlachilis ika sansejko, tlateijlili tlen moixrtlaltol ipan axkualtekitemolnechikoli kema ipan ya moneki monepantis eyi tetiltlajtoli, yani ika itlajtlachilka tlen miyak tekipiyali uan itlachilka tlen nima mosenkauas tlateijlili tlen axkualuikali tekinauatitemolnechikoli.

Chikonpouali uan se machiyonauatili. Kualnechikoli tlen kitlajtlachilia axtlateijlili tlen axkualtekitemolsekauali, mosenkajtos ika tekinauati tlen tlamachtili uan amatekiyekantli tlen sesj tlajtolteili, katlia momaktillis ajkia siuaamanauatilsenkajketl nosos tlaka amanauatilsenkajketl tlen kipia tekiuajkayotl; katlia kiuikas tlatekiuilkayotl tlen tlanechikoli kipias ajkia momaktillitok tlanaauatili ipan tlajtolteili, ipan kani moixtlaltos tlachiyali.

Chikonpouali uan ome machiyonauatili. Kualnechikoli tlen kitlajtlachilia axtlateijlili tlen axkualtekitekojsekauali, kipias yani tekichiuali:

I.- Tlapaleuis ipan imachtiftlachilika ika tlajtik noch i tlateijlili tlen axkuali tekitemolnechikoli tlen axkuali mosenkajtok;

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

II.- Kiajasis tlanauatili tlen kimaktilis tlanechikoli uan amnauatilsenkauanij ajkia imako eltos tekichiuali;

III.- Tlapajpaleuis ika Tekikalko tlen tlamachtili uan amtekiyekantli tlen moixtlatok, ipan isenkaual tlen amtekiyekantli tlen monepantia ika yekyoli mosenkauas, tlen tlajtlamantli panos ipan isenkaual tlen tlamantli ipan tetlajjlili tlen axkualtekitemolnechikoli;

IV.- Tlapaleuis ipan itlajtlachilika tlen tlajtlamantli uan tomintlatekiuili tlen ipan tlanauatili momoyaua ipan tlamannechikoli tlen axkuali iuikali tlen tekitemolnechikoli;

V.- Kisenkauas pilamatekiyekantli tlen ika mosenkauas uan motlalis imako tlen suaanauatilsenkajketl noso tlakaamanauatilsenkajketl tlen tlajtoltetili; uan

VI.- Kiyekos uan kichiuas nochi tekuajtilannechikoli tlen monekis ipan iyekanka noso itokitokilla tlen tlanauatili tlen motlajtlachilis.

**NAUI AMAKOTONTLI
TLAYEKANTLANECHIKOLI AXKUALTLAJTOLCHIALI IPAN TEKIKALKO KANI
MOIXTLACHILIA AXKUALTEKIUAJTEMOLNECHIKOL UAN AJKIA IPAN YA
TEKICHIUAJ**

Chikonpouali uan eyi machiyonauatili. Tlayekannechikoli elis ajkia kisenkauas talñteijlili tlen tekitlapasolka ika tetlatsakultilkalko uan ajkia ipan ya tekichiuaaj uan tlen motekimakatok ipanpa tlen moixtontok ipan machiyonauatili senpouali uan majtlaktli uan ome tlen amanauatili.

Chikonpouali uan naui machiyonauatili. Tlanechikolpa mosenkauas tekuajtlajtlachiyani, katlia uelis mopaleuis ika maseualmej tlen ya kiixtlachilis tlen ika kikuajtlalis itekisenkaual tlen ipan ya moixtlajjtuk uan kenijkatsa mouikas itlamika.

Chikonpouali uan makuili machiyonauatili. Tekichiuanij tlen tetlatsakultilkalko kipiaj ininyekyok uan ininyeknauatikchiuali tlen moixtlaltok ipan amanauatilamochtli uan amatlanauatili tlen moixtlaltok ipan tekichiualnauatili.

Xhikonpouali uan chikuase machiyonauatili. Tlajtlachilnechikoli kipias yani tlanautilchiuali:

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

- I.- Kikuajtlalis axkualuikali uan tekitlasoli tlen onkas ika ajkia tekichiuanij tlen tetlatsakultilkalko uan sekinok tekitiyanij, imoyajka tlen tlaixkopantili ipan tlanechikoli, ika iasika tlen senpouali uan ome machiyonauatili tlen tlanauatili;
- II.- Kiixtomas nochi tlajtolmoyauali tlen ika kitlachili ika kuali mosenkauas iteki uan isijkapajya momoyauas tlajtolnekili tlen imako mixtlalijtok;
- III.- Kisenkauas ipanpa tlen tlajtolaxijtoli uan tlamannextili ika ajkai teuantij ipanpa tlen tlasenkajtli tlen moijuilojtos; uan
- IV.- Sekinok tlen mimaktis tlanauatili uan ni tlajamanauatilistli.

MAKUILI AMAKOTINTLI UEXTLANECHIKOLI TLEN IKA MOSENKAUAS TLANAUATILNECHIKOLI

Chikuasenpouali uan chikome machiyonauatili. Uextlanechikoli tlen ika moixpantis tlajnauatilnechikoli elis ajkia kintekichiualmaktilis nochi tlanechikoltinij tlen ya kiitas moneki nosenkauas, tlen ika mouikasika kuali tekichiuali tlen momaktilijtok ajkia tlanechikoli tlen kipaleuiaj tetlatsakultilkalko, ipanpa tlen asitili uan tekiasitili tlen tekikalko tken moixnextis ipan tlanechikolpa.

Chikuasenpouali uan chikueyi machiyonauatili. Uextlanechikoli tlen ika mosenkauas tlanauatilnechikoli mosenkajtos ika ajkia tekichiuaipan tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko.

Chikuasenpouali uan chiknaui machiyonauatili. Uextlanechikoli tlen ika mosenkauas tlanauatilnechikoli kipias yani tlanauatili:

- I.- Momaktis ajkia injuantij itstokey ipan tlanechikoli tlen onkas moyak tlamantli tlen mosenkauas tlanechikoli, motlajtlachilis kantli kani mosenkauas itekichiuali;
- II.- Kiuikas tlanechikoli teln moneki tlen ika mosenkauas amatlayekantli tlen kichiasej ankia itstokey ipan tlanechjikoli;
- III.- Mosenkauas amatekiyekantli tlen uexkatlasenkauali, tlen ika mosenkauas mochij tlankolchiuali;
- IV.- Kitlajtlachilis ika kuali itekimakali tlen katlia ueli tekikalko noso tlen ajkia motekiuajtlatok tlen yani, tlen ika kuali mosenkauas tlanechikoli; uan
- V.- Kitekos kuali tekichiuali tlen tlanechikoltinij tlen mosenkauas.

CHIKUASE AMAKOTINTLI

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

TLEN TLAJNECHIKOLI

Chikuasenpouali uan majtlaktli machiyopouali. Tlajtlanechikoli tlen moixpejpentos elis tlanechikoli tlen sansejko kisenkauasej tlemachtilistli, tlapaleuili, tlapejpentli uan kijtosej kenijkatsa kiyekanasej uan kitsalantlatlaisej itekiui tlen tlatekiuilteaxkatili, tekaltlaxtlauili, itlaxtlakuitlñen tekitlatekiuili uan semanauaktlanmakli, tekuilaxkatili, iixtlalka tlen tlatejtemoli tlen ika motlajtlachilis uan mosenkauas tlakuajtlalistli.

Chikonpouali uan majtlaktli uan se machiyonauatili. Tlanechikoltinij mosenkajtosej ika se tekuuajyekanketl, se tlajkuilojketl noso exkatekiuaj tlen tlasenkauas noso tlentekiualchiwas, eyi exkatekiuajkemej uan sekinok maseualmej tlen sekinok tekikalko tlen tetlatsakultilkalko katlia motlachilis monekij tlen ika mosenkauas tlajkuiloli noso amatetilkayotili ipanpa tlen tlamantlichilistli ipanpa tekuajnechikoli, katlia itstosej ken teuantilij.

Chikonpouali uan majtlaktli uan ome machiyonauatili. Ajkia injuantij elisej tekinauatielchiuanij, se tlajkuilojketl noso exkatekiuaj tlen tlasenkauas noso tlentekiualchiwas, exkatekiuajkemej, kipiyasej inintlajtol uan tlamatlalantli ipan tekichiuali tlen talnechikoli uan ajkai injuanti san teuantisej san uelis kipiyasej ininkamanal.

Chikonpouali uan majtlaktli uan eyi machiyonauatili. Tlanechikoli tlen tekuajnechikoli uelis elisej ipan semanauak teposmoyaualpa tlen tetlatsakultilkalko; ipan ni tlanechikoli uan elis teuantisej maseualmej tlen seyok tekikali, tlamachtilkaltinij uan katia ueli maseuali tlen kineki santlajtlachiyati, tlen ika mosenkauas tlatsalankapa. Inintlajtolmoyaual tlen teuantisej mosenkauas tlanauatili tlen kimoyaugas tlanechikoli.

Chikonpouali uan majtlaktli uan naui machiyonauatili. Tlanechikoltekiuaj tlen tlakoualchiua, tekaltlanejtlaux, tetlanejtili tlen temanauak tletekiuili uan tekitlamantli elis ajkia kimoyaugas, tlajtoltejtilis, tlajtoltlalis uan, tlan ijkino moneki, kiixtlalis ma mokoua tlatekiuili uan tlaneuil tlen tlatekiuili, tetlakejtilchiuali, tlamansemanauaitepaleuili uan tlapaleuili, tlen injuantij kinpòlos tlen ika kuali tekichiusej.

Chikonpouali uan kaxtoli machiyonauatili. Tekiuajnechikoli tlen axnelteuanti tlen tlamantekiuli elis ajkia kiixtlalis tlake mokus, ika tlen moaxkatalis tetlatsakultilkalko.

Chikonpouali uan kaxtoli uan se macvhiyonauatili. Tekiuajnechikoli tlen kikuajtlalis tlamanchiualistli elis tetlatsakultilkalko, katlia kipias itekipa kisenkauas tlanauatili tlen tlatsalankapa, kisilkauis uan kikuajtlalis tekitekiuili uan kenikatsa tekichiusej maseualmej, tlen ika kualtekichiusej.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomiti

Chikonpouali uan kaxtoli uan ome machiyonauatili. Tekiuajtlanechikoli tlen xitlajketstli uan axtelauilis ma onka tlateuili ipan teuantili elis ajkia kitlachilis kualsenkauali uan xitlajchiuali tlen tekichiuanij ipan ininteki uan ipan temaktilpa tlen inintomintlakaixaixnextili uan tlatsalankapa.

Chikonpouali uan kaxtoli uan eyi machiyonauatili. Tekiuajnechikoli tlen tlatekos uan kitlachilis kenijkatza tekichiuaas tekikali elis katlia kitlachilis uan kiixtylechilis katlia tlajtlakoli uelis onkas ipan tekikali, ika itokilka tlen kuali tekiyekantli uan tekichiuali tlen ika motlajtlachilis amatekiyekantli tlen mixtlaltok ipan amatekitl tlen amatlajkuilopa, kitekiujit is tlawayejekoli tlen ika mosenkauas.

**CHIUEYI AMATLAJKUILOLI
TLEN AXASITILI TLEN TEKIUAKEMEJ UAN INTLATSAKUILKA**

**SE AMAKOTONTLI
TLEN AXASITILI TLEN TLENTEKIUAKEMEJ**

Chikonpouali uan kaxtoli uan naui machiyonauatili.- Moaxkatis tlen axasitili ipantekitili tlen tekichiuanij katlioa tekichiuaipan tetlatsakultilkalko:

I.- Kisenkauas tlachuali tlen axikki moneki mosenkauas uan kiajchiuas tlatekojchiuali noso isejkaytlanautili tlen tetlatsakultilkalko, ken moseli noso kisenkauas teuantilpaleuili, tlatetsopali, tomintlanili noso tominselli, noso sekinok tlen ika motlatsinkapaj tomintlanilisej ika katlia ueli maseuali, tlenechikoli tlen tekinauatilemoyanij noso seyok tlanauatijketl tlen tlakotomiti;

II.- Mokalakisej axtlanauatilpa ipan tekiuajtekichiuala;

III.- Kipias se uitlajlamikili noso kionilkauas tekichiuali noso tekitl tlen mnoneki kisenkauas;

IV.- Antekauas noso tlatsakuili ininyekyotipa tlen ipan tlanautili kinepantia ajkia teuantij noso exteuantinij ipan tetlatsakultili;

V.- Kikauas iteki ipan eyi tonali uan axkana tetlayolmelauas ipan senpouali uan tonaltokilka;

VI.- Motlajtlanis noso kiselis tlaxtlauili, tomintlanejtoli, temaktili noso moitskilis katlia ueli tomintlanili tlen uala xitlauak noso axitlauak, tlen se imako noso tlen sekatlia tlawayekanketl, ipan katlia ueli tlen tetlatsakultili tlen axkuatekinauatilemoli tlen motlaltok imako iixmaktla noso kani ya teuantijtok ipan tlanautili;

Tlajamatlanauutili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VII.- Kiketsas ika ya inejka uan axkana ipan tlanautilpa tlajtoli tlñen moixtlaltok, tlatejjilili tlen imako eltok noso tekichiuali tlen mijtojtok mosenkauas;

VIII.- Tlen motlachilijtos ipan tlanautili tlen tekisenkauali tlen semanauaktekichiuanij tlen tlalkotomitl, nochipa kema axkana uelis axiuikal tlen tlajtoli katlia moixtontikaj ipan tekichiuali tlen kipia ipantekiuajtlanka, uan

IX.- sekinok tlen kiixtlalis matlanauutili noso nauutili tlen moixtlaltok ipan tlanechikoli.

Chikuexpouali uan se machiyonauutili. Motlachilia se ueyitlajtlakoli tlen motlachilijtiok ipan tlanautilkotontli I, IV, VI uan katlia moixtlalis ika tlanechikoli tlen tekinauatiitemoli.

OME AMAKOTONTLI TLEN TLANILISTLI

Chikuexpouali uan ome machiyonauutili. Tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko uelis kiixtlalis se tetlanilisnextili, ika motlachilis inintekisekualsenkajtli axkana tekitonalka, ikualtekichiuali, ikualtekisenkajtli, iuajkaya ipan iteki, ikuali kauiasika noso seyok tlen injuanti kiixtomasej.

Chikuexpouali uan eyi machiyonauutili. Tlen ika itemaktili tlaniismakali axkana moneki seyok tlajtoli san tlapatiltili ipan tlanechikolpa.

EYI AMAKOTONTLI TLEN TLATSAKULTILI

Chikuepouali uan naui machiyonauutili. Tlatsakultili tlen axiuikal momaktilis ajkia tekichiuanij moaxkatisej tlen moixtoma ipan ni tlajkuiloli uelis elis:

I.- Tlanotsatlajtoli, semanajkapa noso ika iseltika;

II.- Tlatsakultili ika amatlajkuiloli;

III.- Tetlatsakultili ika tlaxtlauili;

IV.- Tekiseuili;

V.- Ipatlaka tlen itekichiuali; uan

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakuiltili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

VI.- Tekiketsali ika se tlalochpa tlen ika kisenkauas seyok tekitl noso tekichiuali ipan semanauaktekitl.

Chikuexpouali uan makuili machiyonauatili. Tlen ika tlajkuiloluasantli tlen tekiketsali uan itlalilka momaktilos ika itlajtlakolya, tlenauatilchiuali tlen momaktilitok uan iasika tlen tlatsakuiltili, iixpantli tlen axkualchiuali uan ioxpauili, ipaleuilselili, uan kenijkatsa moselijtok nos tlatsakuiltili tlen chiualistli.

CHIKNAUI ATLAJKUILOLI TLEN ISENKAUAL TLEN TLAJNAUATILI

SEJKA AMAKOTONTLI TLEN ISENKAUAL TLEN TLANAUATILI

Chikuexpouali uan chikuase machiyonauatili. Kipias tekiuajkayotl tlen ika miixpantis amanauatilyekantli tlen ika mopatlas yani tlajtlanauatili siuaamanauatilsenkauanij noso tlakaamanauatilsenkauanij tlen teuantij ipan tlanechikoli.

Chikuexpouali uan chikome machiyonauatili. Isenkaual tlen ni amatlanauatili mosenkauas ipanpa tlen:

I.- Nochi amatekiyekantli tlen kuajtlalili moixpantis ipan tlanechikoli ika ajkia kipias tekiuajtlayekannauatili;

II.- Amatekiyekantli moixtlalis imako tlen moihtiua ipan tlanechjikoli, tlen ika, ajkia kipias tekitlanauatili ipan tetlatsakuitlalko kisenkauas amatlanotsali tlen moneki;

III.- Tlanechikolpa koixtlalis uan, motokilis tlan ijkino moneki, axmoselis, moselis noso mokuajtlalis amtlanauatili ika isenkaual tlen tlaamanauatili; uan

IV.- Tlan mopatiuis tlanauatili moikuios isijkapaj ipan ni amatlajkuiloli tlen tlajnauatili, tlen ika monauatis imoyajka ipan tlanauatin amatlajkuilomoyajtli tlen tlalkotomitl uan uelis motekiuis ika seyok tonalitonalmoyauali, axijkinoj tlan motlalis tlajkuiloli ika iamaajkets. Tlankejni elis amapatlali moajokus.

AXUAJKATILNAUATILI

Se. Ni tlajamanauatili kalakis ipan trlatekiuili ika itokilka tlen tonali kema momoyajtos ipan amatlamoyajtli tlen talnauatilalko Hidalgo tlalpa.

Tlajamatlanauatili tlen tetlatsakultili tlen motekitemoyanij ininsenkaual tlen hidalgo tlalkotomitl

Ome. Nochi tlen sekinok amatlanauatili mokaua axika ipatiuili uan tlanauatelyekantli tlen ika tlajtik axiuikal moital ika yani tlajtlanauatili.

Eyi. Tlanechikoltekiuali, tekikalko uan tlanechikoli tlen tetlatsakuilkalko moneki kimoyauasej noso kisenkauasej tlapatlali tlen moneki tlen ika amochtlanauatelyekantli tlanauatili noso katlai ueli amatlanauatili, monepantis ipan tlen kijjtoua ipan ni tlajmatlanauatili, ipan tekilopa tlen chikuase mestli ika ipoualka kema momoyauas ni talnauatili.

Naui. Iaxkatili tlen iselijka tlen moixtlaltok ipan machiyonauatili majtlaktli uan se tlen ni tlajamanauatili yani motekiuis ipan tlanechikoli tlen motekinautltemoyanij 2020-2021, tlen motokilijtok.

Mosenkajtok ipan Pachuca tlen Soto Hidalgo tlali ipan senpouali uan chikome tlen agosto mestli tlen makuili tsontli uan senpouali uan se xiuitlñ.

Kejni mosenkajkej uan kiixuasanijkej siuaamanauatilsenkauanij uan tlakaamanauatilsenkauanij tlen kisenkauaj tlanechikoli tlen tetlatsakultilkalko tlen tekinautltemolnechikoyanij tlen Hidalgo Tlakotomitl, iixpa tlen Uexkaltekinauatili, tlen kipatiuia uan kitetilia.

Siuaamanauatilsenkajketl Rosa Amparo Martínez Lechuga. - Tlauasania;
Tlakaamanauatilsenkajketl Manuel Alberto Cruz Martínez. - Tlauasania;
tlakaamanauatiolsenkajketl Leodegario Hernández Cortez. - Tlauasania;
Uexkaltekiaujkalpa Naim Villagómez Manzur. – Tlauasania